

Všechno lepší v novém roce 2010, vážení čtenáři!

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XII

ČÍSLO 127, PROSINEC 2009

CENA 8 Kč

Dnes v čísle

Strana 2:

Navrhujeme slovenským přátelům slavit 28. říjen společně

Píše o tom SV ČR premiéru Ficovi

Strana 3:

Jasně slovo Anděly Dvořákové

Byl to nejpůsobivější projev pronesený v Praze 28. října

Strana 4:

Putin zve investory na poloostrov Jamal

Proč? Karel Dostál má podrobnosti

Strana 5:

TGM hájil práva Jihoslovanů

Před sto lety začala Vídeň protislovenské procesy na jihu Evropy

Strana 6:

Vyjdou paměti Lubomíra Štrougala

Byl osmnáct let premiérem a svědectví o tom vydá v knize Mýma očima

Strana 7:

Kdo je odpovědný za rozpoutání 2. světové války

Nejen Hitler, ale i západní velmoci, říká ruský historik Verdyš

Strana 1–8:

Smějeme se s rokem 2009

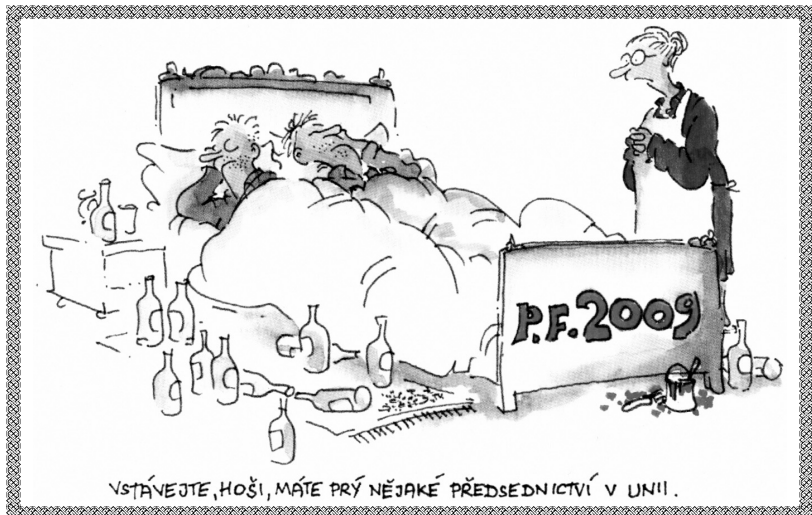
Malá přehlídka Renčinových (známých i neznámých) karikatur

Fico rakety odmítl

BRATISLAVA (SV) – Slovenský premiér Robert Fico nepřipustil, na rozdíl od české vlády, že by mohly být na Slovensku rozmístěny americké rakety. Vyplývá to ze zpravidajství ČTK z Ficovy tiskové konference z 22. října, na níž slovenský státník prohlásil, že pokud bude premiérem, nevysloví souhlas s rozmístěním prvků protiraketového štítu USA na slovenském území, ani kdyby byl včleněn do struktury NATO.

Fico ocenil také, že Spojené státy ustoupily od záměrů s radarem v Brdech, o což se čeští ústavní činitelé od 17. září zatím nepokusili. Premiér má mezi českými a slovenskými politiky primát i v tom, že odsoudil americkou agresi v Iráku, která byla podle něho motivována ropou.

S m ě j e m e s e s r o k e m 2 0 0 9

Tuto novoročenku, jejíž autorem je kreslíř Práva Vladimír Renčín, nám poslala Eva M. z Prahy.

ČR a Rusko se už na sebe nedívají skrz radar

Václav Klaus se v říjnu znovu sešel s Dmitrijem Medveděvem ● Podepsány kontrakty za sedmnáct miliard korun ● I česká veřejnost by měla znát, že „na řadu věcí máme relativně velmi blízké názory“, řekl prezident

MOSKVA (Slovanská vzájemnost) Prezident Václav Klaus v Moskvě na své jednodenní návštěvě (14. října) zabodoval, prohlásil jeden český komentátor. Zřejmě měl na mysli nejen politické a ekonomické vyznění prezidentových moskevských setkání, ale i jeho šarm, kterým si Klaus získal ruskou stranu ostatně už dříve.

Prezident přiletěl do Moskvy podle osobní květnové dohody s prezidentem Medveděvem, aby mohl prezentovat v ruštině vydanou knihu **Modrá, nikoliv zelená planeta**, kterou mu podle ČTK vydala ropná společnost Lukoil. V nové knihovně Moskevské státní univerzity půl hodiny seznamoval Klaus své posluchače se svými názory na oteplování světového klimatu. Půl hodiny odpovídal na otázky a pak následovala autogramiáda. Posluchači, stejně jako novináři a všichni, s nimiž prezident jednal, uznale oceňovali, jak ovládá ruštinu. Od Lukoilu dostali přítomní (převážně studenti) knihu zdarma.

Program veskrze oficiální

I když Klaus momentálně není na řadě podle reciprocity, nicméně ruská strana připravila pro něho program veskrze oficiální: host byl v rezidenci Barvicha přijat svým ruským kolegou Dmitrijem Medveděvem. Podle zdrojů z obou stran probírali oba prezidenti různé otázky česko-ruské spolupráce, obchodní vztahy, investiční projekty, energetické záležitosti i strategickou bezpečnost, vzájemně se seznámili s problémy svých zemí.

Klaus ocenil, že Rusko projevilo zájem o spolupráci při dostavbě Temelína, i když ruští odborníci soudí, že to Praha stejně dá Američanům. Přišel s návrhem uspořádat v českém hlavním městě výstavu pokladů moskevského Kremle a pozval svého part-

nera, jak se sluší a patří, na návštěvu Prahy.

„Na řadu věcí máme relativně velmi blízké názory, to je dobré říci,“ konstatoval Klaus a dodal, „že by to veřejnost v našich zemích měla znát.“

Samozřejmě, že se oba státníci bavili i o Evropské unii a Lisabonské smlouvě, ale Klaus neviděl sebemenších důvodů k tomu, aby „z Moskvy vysílal signál o svých dalších krocích“.

Ruský prezident pak uspořádal na počest českého hosta slavnostní oběd. To ostatně patří k věci.

Ruský ohlas příznivý

Prezident vzal s sebou do Moskvy skupinu českých podnikatelů a v jejich přítomnosti byl na půdě českého velvyslanectví svědkem podpisu řady kontraktů, které ČTK ocenila **na 17 miliard korun**. Podle této agentury, kromě předem avizovaného kontraktu brněnské skupiny Alt s magnitogorským hutním kombinátem za půl miliardy dolarů, se firma PSJ chystá stavět obchodní centrum v Rjazani, společnost Block farmaceutický závod u Petrohradu, Chemoprojekt má spustit výrobu kyseliny dusičné a amoniaku v Dzeržinskú a vojenský podnik LOM se má zapojit do modernizace a oprav ruských vrtulníků Mi zařazených do výzbroje armád NATO.

Ruský ohlas Klausovy návštěvy byl velice příznivý. Podle oficiálního listu Vědomosti Klaus přijel do Moskvy „v roli přítele“. Prezident byl označen za jediného z českých politiků, který stále zdůrazňuje rozhodující roli Rudé armády při osvobození Evropy a Československa a list nezapomněl ani to, že Klaus jako první z evropských vůdců nazval Gruzii viníkem loňského konfliktu kolem Jižní Osetie.

Kaluga: Octavia v pásové výrobě

KALUGA (SV) – Největší česká automobilka Škoda Auto začala 21. října v Kaluze (jižně od Moskvy) vyrábět vůz značky Octavia. Ve společném závodě s Volkswagenem jej zde od října roku 2007 jen montovala z dovezených dílů. Že to byla velká sláva, svědčí přítomnost premiéra V. V. Putina, který na slavnostním shromáždění řekl: „Příklad Kalugy ukazuje, jak se dají efektivně budovat nová průmyslová střediska a vytvářet nová pracovní místa.“

Po octavii bude později následovat i výroba dalších mladoboleslavských modelů,

dosud jen montovaných. Škoda Auto i Volkswagen plánují, že v příštím roce vyrobí v Kaluze na 150 000 vozů.

Podle ředitele ruské divize Volkswagenu Martina Jahna se česko-německá automobilka cítí v Rusku vítána. Novinářům prozradil, že se vozy vyráběné v Rusku výrazně neliší od těch vyráběných v Česku, ale „ruské“ škodovky mají vzhledem k stavu ruských silnic o něco zvýšený podvozek.

Ruský automobilový trh silně zasáhla krize, ale předseda představenstva Škody Auto Reinhard Jung říká, že ruský trh „přesto pro nás nadále zůstává zajímavým trhem s obrovským objemovým potenciálem“.

Lisabonská smlouva – zatímni milník

Úhel pohledu

Prezident Václav Klaus posléze po očekávaném „nálezu“ Ústavního soudu podepsal Lisabonskou smlouvu, přičemž na tiskové konferenci neskrýval, ale otevřeně deklaroval své výhrady k tomuto dokumentu a své pochybnosti. Dodal, že Lisabon legitimizuje snahy té části naší veřejnosti, které není věc naší národní a státní existence lhostejná a která se s tímto výsledkem nechce smířovat.

Ratifikaci Lisabonské smlouvy, znamenající také další omezení naší státní svrchovanosti lze vnímat jako rozcestník na dlouhé cestě, i když ukazatel směru je značně problematický a v mnohém ošid-

Ani tentokrát nepotřebovali tlumočníka

Podstatnou poznámku měl Komersant, když napsal, že **Česko a Rusko se už nedívají na sebe skrz radar**, ale zřejmě z úcty k hostovi nikdo nepřipomněl, že se Klaus bil pro tento americký projekt do posledního dechu a Obamovo rozhodnutí o jeho zrušení ani slovem neuvítal.

Klaus se s Medveděvem setkal už podruhé. Poprvé to bylo letos v květnu v Chabarovsku, kde český prezident řídil summit EU-Ruská federace.

Na řadě premiéři

Po téměř desetiletém Havlově bojkotu oficiální Moskvy došlo mezi Ruskem a ČR v krátké době k několika setkáním na úrovni hlav států. Naposledy byl ruský prezident oficiálně v Praze v březnu 2006. Tuto návštěvu vykonal V. V. Putin. Vzácnější jsou setkání mezi premiéry. Po této

linii byl v Moskvě Miloš Zeman v roce 2002 u tehdejšího ruského premiéra Kasjanova. Za Putinem však mimořádně přijel letos v lednu ve dnech vrcholící rusko-ukrajinské plynové krize i Mirek Topolánek jako úřadující předseda rady EU. Ruský hostitel měl s ním neobvykle dlouhý – pětihodinový – rozhovor, po němž se Topolánek o svém moskevském partnerovi zmiňoval jako o Vladimíru Vladimiroviči. Jak známo, schůzku s ním však musela vzhledem k nedostatečným kontaktům, jež Praha měla na Moskvu, organizovat německá kancléřka Angela Merkelová.

Nová Putinova návštěva v Praze, iniciována Topolánkem, byla mezitím i ve Slovanské vzájemnosti avizována na druhou polovinu letošního roku, ale zřejmě ze známých českých důvodů k ní zatím nedošlo.

Zdeněk Hoření

Uvážlivý přístup Hradu

PRAHA (SV) – Vedení SV ČR se spontánně připojilo ke všem těm lidem, kteří jsou přesvědčeni, že ve věci Listiny základních práv EU má pravdu prezident a že nebezpečí, o němž hovoří, existuje. Dopis, v kterém mu naše sdružení vyjádřilo podporu, zní:

„Vážený pane prezidente, v souvislosti s Vaším dosavadním uvážlivým přístupem k ratifikaci tzv. Lisabonské smlouvy přijmte výraz naší plné podpory a souhlasu s Vaším stanoviskem ve věci možných rizik ohrožujících právní jistoty našich občanů a stabilitu vlastnických vztahů v naší zemi, což by bezvýjimečně přijetí smlouvy mohlo přivodit. Obáváme se zejména nezvratitelných negativních důsledků prolomení tzv. Benešových dekretů s následnými nedozírnými majetkoprávními dopady. Ve spojitosti s Lisabonskou smlouvou považujeme za neslučitelné se základními právy občanů a plnohodnotným uplatňováním a respektováním státotvorné existence jakékoliv oslabování státní svrchovanosti republiky.

S projevem úcty

Jan Minář – předseda SV ČR

Mirko Svoboda –

I. místopředseda SV ČR“

(Dopis byl odeslán 13. října)

Čtete nás také na internetu

Připomínáme, že i na internetu má Slovanská vzájemnost svůj „koutek“, a to na tomto webu:

<http://slovanvyborcr.hostuju.cz>

Mirko Svoboda

U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA

Dopis premiéru Ficovi: Slavme svátek 28. října společně!

Několik poznámek k zasedání Celostátního výboru SV ČR a aktivu

PRAHA (SV) – Celostátní rada SV ČR se rozhodla 24. října obrátit se na slovenského premiéra Roberta Fica s přáním, aby se 28. říjen stal společným státním svátkem v ČR i na Slovensku. V SR je dosud označován jen jako památný den. Jak napsal Jan Minář slovenskému premiérovi, „28. říjen 1918 byl historickým dnem zrození našeho společného státu, na který novodobá historie obou našich bratrských států navazuje.“

Dopis, který byl poté premiérovi Ficovi odeslán, zní:

„Vážený pane premiére, celostátní rada Slovanského výboru České republiky, chce Vám ze svého zasedání 24. října 2009 vyjádřit solidaritu tváří v tvář útokům, kterým je nyní slovenská státnost vystavena.

Se znepokojením sledujeme, že maďarské revizionistické aktivity proti slovenské státnosti stále narůstají. Jde o novodobý revanšismus, který má zpochybnit nejen dekrety někdejšího prezidenta našeho bývalého společného státu dr. Edvarda Beneše. Jde však nyní, jak se domníváme, i o pokusy revidovat závěry mírové konference, která se konala

v roce 1920 ve versailleském paláci Velký Trianon a která vytyčila nynější slovensko-maďarské hranice.

Vyjadřujeme v této chvíli slovenskému lidu plnou solidaritu a podporu.

Nepochybujeme o tom, že je to i názor většiny našich spoluobčanů.

Současně se na Vás obracíme, vážený pane premiére, s podnětem posoudit ve slovenské veřejnosti, aby 28. říjen byl státním svátkem nejen v ČR, ale i na Slovensku, protože 28. říjen 1918 byl historickým dnem zrození našeho společného státu, na který novodobá historie obou našich bratrských států navazuje.

V politice a osudech obou našich států a národů je tolik společného a nerozlučného, proč by nás nemohl spojoval i společný státní svátek?

Popřemýšlejte o tom, vážený pane premiére!“

Sjednocování, ne tříštění

Na zasedání, kterého se zúčastnili i členové aktivu, přednesl Jan Minář zprávu o činnosti SV ČR od předešlé schůze, která se konala 11. července. Vyslovil se i k „nové slovanské iniciativě“ – sjezdu Českomoravské-

ho slovanského svazu, který, jak jsme již informovali, 3. října měl sjezd.

Jan Minář zdůraznil, že SV má zájem na sjednocování stoupenců slovanské vzájemnosti a ne na jejich rozdělování. Celostátní rada toto stanovisko přijala.

Radar – kolektivní úspěch

Ve zprávě o činnosti Jan Minář vysoce ocenil, že Bushův plán na výstavbu amerického radaru v Brdech byl rozhodnutím jeho nástupce prezidenta Baracka Obamy zrušen. Zdůraznil, že účast SV ČR v hnutí Ne základnám, jehož je naše sdružení členem, byla jeho významným kolektivním činem. Stoupenci protiradarové petice ze sdružení Ne základnám spolu s iniciátory dalších petičí získali přes půl milionu podpisů českých

občanů, odmítajících americký militaristický záměr.

Už se však objevuje nové čertovo kopýtko, řekl Minář, pod záminkou tzv. iránské hrozby se připravují nové plány, jak na české území zatáhnout americké rakety. Írán neoohrožuje Evropu ani Spojené státy, pro imperialistické dravce je hlavním cílem Rusko s jeho nerostnými surovinami, konstatoval předseda SV ČR.

600 let bitvy u Grunwaldu

Na zasedání byl odsouhlasen dopis odeslaný prezidentu Václavu Klausovi, vyjadřující mu podporu ve věci dodatku k Lisabonské smlouvě (jeho plný text uveřejňujeme na přední straně). Minář také podal informaci o své účasti na slavnostním shro-

máždění v Sofii (16.-17. října) na počest 110. výročí Slovanského sdružení Bulharska, kde s hostiteli a dalšími přáteli hovořil mj. i o přípravách 10. všeslovanského sjezdu. Ten se má sejít v říjnu-listopadu příštího roku. Předseda SV ČR dodal, že se do české delegace na tento sjezd může přihlásit větší počet zájemců. V příštím roce v červenci bude SV ČR pořádat také zájezd do Polska na oslavy 600. výročí porážky německých křižáků u Grunwaldu.

Celostátní rada SV ČR, která tyto otázky projednala na svém zasedání, kooptovala do jejího předsednictva jednomyslně **ing. Pavla Rejfa**, dlouholetého spolupracovníka SV ČR. Pavel Rejř je z Prahy a byl pověřen redigováním webu našeho sdružení.

Válčili Češi na Kavkaze?

Beseda Pražské rady Česko-ruské společnosti s redakcí Slovanské vzájemnosti (15. 10.), o níž jsme se telegraficky zmínili v minulém čísle, měla řadu zajímavých dotazů. Pokusme se s časovým odstupem odpovědět na ně i pro čtenáře našeho časopisu.

Stane se Putin znovu prezidentem?

Podle jeho vlastního prohlášení chce se o tom dohodnout s Dmitrijem Medveděvem až v roce 2012, kdy nynějšímu prezidentovi skončí jeho mandát. Medveděv mezitím řekl, že může vykonávat i jinou funkci. Takže se už asi dohodli. Pro Putina mluví především to, že je předsedou dominantní strany Jednotné Rusko, že má za sebou stabilizaci ruské ekonomiky a že vyvedl zemi z Jelcinova chaosu.

Je prokázáno, že se na loňské válce na Kavkaze podílela i česká armáda?

Není to prokázáno. Pochybujeme o tom, ale je dobře známo, že česká vláda poskytla Gruzii některé své zbraně. Nezapomeňme, že jedině prezident Klaus měl z českých ústavních činitelů smělост označit Gruzii za agresora.

Co je příčinou podstatného ochlazení vztahů mezi Ruskem a Běloruskem?

Slovo „podstatné“ je zřejmě přehnané, i když ke sporům mezi oběma zeměmi dochází, a to do značné míry mezi ruskými oli-

garchy a bývalou sovětskou republikou, která tvrdě hájí společenské vlastnictví výrobních prostředků, tedy nechce opakovat zkušenost jiných zemí s tzv. velkou privatizací. Pokud dochází ke sporům, zdá se nám, že je má na svědomí spíše kapitalistické Rusko než stále ještě socializující Bělorusko.

Proč se rozdělil Slovanský výbor? Je to trupečník?

Z hlediska pesimistů ano, z hlediska optimistů řekněme to, že v naší zemi je v práci pro slovanskou vzájemnost stále dosti nena- plněných činností. Prý je v naší zemi na sto sdružení zabývajících se slovanskou vzájemností, tvrdí Zdeněk Opatřil. Znamená to, že jich je už 101. Mezi „starým“ a „novým“ sdružením nepůjde o žádnou žabomyš válku, Slovanskému výboru šlo a půjde především o konstruktivní spolupráci ve prospěch věci.

Lze v ČR zakoupit knihu spisovatele Vladimíra Karpova Generalissimus?

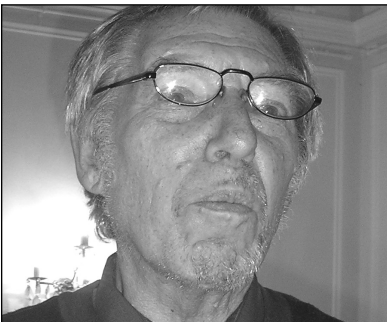
Připomeneme, že jde o knihu s velice objektivním pohledem na sovětskou historii. V češtině dosud vydána nebyla, ale několik lidí, mezi nimi i náš redakční kolega Jan Ondrovčák, vyvíjejí hodné úsilí, aby se tak stalo. Nezapomeňme, že i ve vydavatelské branži jde o peníze až v první řadě.

Jak se chystá Slovanská vzájemnost na 65. výročí Dne vítězství?

Blahopřání

A. Dvořákové

Prezident V. Klaus vyznamenal 28. října Andělu Dvořákovou, předsedkyni ČSBS, Řádem T. G. Masaryka I. třídy. Jan Minář a Eva Holečková jí jménem Slovanského výboru České republiky srdečně blahopřáli. „Je to plně oprávněné uznání Vašich zásluh za obhajobu československého odboje proti německým okupantům a základních národních a státních zájmů našeho národa. Vysoce oceňujeme i Vaše statečná veřejná vystoupení,“ zdůraznili v blahopřejném dopise.

Zapomněli jsme ovšem prozradit, že v Karlově přišel do Slovanského výboru a Slovanské vzájemnosti zkušený diplomat, který se se slovanskou vzájemností setkával vlastně celý svůj dospělý život, a jak rád říká, byla to od počátku a všude ruština, která mu toto téma otevírala a která mu jej také důvěrně zprostředkovávala. Tak si – přes ruštinu – služebně i občansky nacházel cestu k Polákům, Bulharům a Jugoslávčům, a to nemluvě o Sovětském svazu, kde svého času našel i svou alma mater – Diplomatickou akademii Ministerstva zahraničí.

Co všechno za svůj život ve jménu slovanské vzájemnosti nastrádal, teď nezištně předává čtenářům Slovanské vzájemnosti.

(zh)

Pouze fakta

■ Až zasáhl americký poradce...

Jan Hrobař se v srbských zdrojích dozvěděl opravdu pikanterii. Svěřil se s ní na stránkách Haló novin: Po jednom svém projevu po 17. listopadu 1989 poskytl Václav Havel reportérce bělehradské televize rozhovor, ve kterém dostal i otázku: Co uděláte se socialismem? Odpověděl: „S tím skoncujeme! Máme lepší řešení – kapitalismus...“ Když rozhovor skončil, vložil se do dalšího americký poradce. Požadoval, aby část rozhovoru reportérka vystříhla. Nerada souhlasila, ale když viděla, že by mohla přijít o rozhovor celý, podvolila se. Snad i proto se o této epizodě dozvídáme až po letech...

■ Citát pod bustou

„Přijde brzo chvíle, kdy tito viníci (války) se budou před sebou samými a před světem očišťovat z toho, co v těchto letech napáchali. A budou tomu sami věřit, až tyto své nové lži budou přednášet.

Ríkal jsem při jiných příležitostech, že máme všechno zaznamenat a povědět to, co jste zažili ve svých vězeních a koncentračních táborech. Ne snad jen proto, abyste nám všem řekli o svém trápení, ale proto, abyste se znovu mohli bránit. Až oni začnou s tou svou „očisťovací“ kampaní. Že začnou – o tom buďte přesvědčeni. A konečně přijdou

opět, aby od očistění přešli k útoku. Bude to nová reakce, která opět spojí útok na pokrok sociální s útokem na naši svobodu národní a lidskou.“ Výrok E. Beneše ze 14. 12. 1945, připomínaný na pamětní desce pod jeho bustou na nádvoří hotelu Růž, Český Krumlov. (Poslal čtenář SV.)

■ Síly rychlé reakce v SNS

V Kazachstánu se v říjnu konalo velké cvičení sil rychlé reakce bývalých sovětských republik sdružených dnes v Organizaci dohody o kolektivní bezpečnosti (ODKP). O jaké síly rychlé reakce jde?

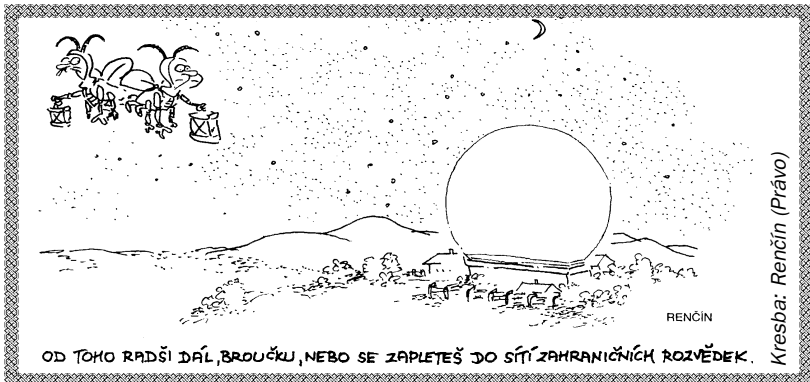
Síly rychlé reakce několika zemí SNS byly založeny letos v červnu jako sedmičlenné uskupení, jehož členy jsou z evropské části někdejšího SSSR vedle Ruska i Bělorusko, nikoliv však Ukrajina, z kavkazských zemí Arménie a pak Kazachstán spolu se středoaasijskými zeměmi – Kyrgyzstánem, Tádžikistánem, Uzbekistánem (bez Turkmenistánem). To jsou v podstatě i členové ODKP – Organizace dohody o kolektivní bezpečnosti. Síly rychlé reakce by měly pohotově zasahovat všude tam, kde půjde o ohrožení bezpečnosti členských států jak v možných konfliktech vnitřních, tak – po zkušenostech s loňským vpádem Gruzie do Jižní Osetie – zejména vnějších.

Výročí v prosinci

- **7. prosince 1909** se narodil bulharský básník Nikola Vapcarov – 100. výročí
- **8. prosince 1999** – před deseti lety podepsali prezidenti B. Jelcin a A. Lukašenko dohodu o vytvoření Svazu Ruska a Běloruska.
- **10. prosince 1989** – před dvaceti lety odstoupil ze své funkce prezident Gustáv Husák.
- **19. prosince 1959** – před 50 lety podepsána v Moskvě dohoda o stavbě ropovodu Družba.
- **19. prosince 1884** – před 125 lety se narodil Antonín Zápotocký.
- **21. prosince 1879** – před 130 lety se narodil Josef Visarionovič Džugašvili (Stalin).
- **29. prosince 1989** – před dvaceti lety byl hlasy převážně poslanců KSČ zvolen Václav Havel prezidentem ČSSR.

Tuto stránku redigovala Nataša Weberová

S m ě j e m e s e s r o k e m 2 0 0 9

Stručně o různém

- **Knihu Moji českoslovenští presidenti** bude v pondělí 4. ledna podepisovat její autor dr. Čestmír Císař u příležitosti svých 90. narozenin, které s ním oslaví Společnost Ludvíka Svobody v sále bývalého kina Kyjev v Praze-Dejvicích na Vítězném náměstí.
- **Na oslavu stého výročí slovanského hnutí v Bělorusku**, která se konala v Minsku 21. listopadu, byl pozván Jan Minář, předseda SV ČR a MSV. Slovanský výbor Běloruska byl aktivním činitelem přípravy pražského všeslovanského sjezdu v roce 1998 a sám uspořádal všeslovanský sjezd v Minsku v roce 2005.
- **Významné mezníky vítězství**. Tak se jmenuje fotografická výstava, kterou 9. listopadu otevřelo v Plzni sdružení Slovanská vzájemnost v čele s předsedkyní Julií Masopustovou.
- **Tryzna k 65. výročí úmrtí J. Švermy** se konala – i za účasti zástupců SV ČR – na mnichovohradištském hřbitově 9. listopadu.
- **Společnost česko-korejského přátelství** otevírá svoje webové stránky: www.korea-pektusan.cz.

Pozvánka ke Koněvovi

V pondělí 28. prosince v 11 hodin, v den výročí narození sovětského maršála Ivana Koněva, koná řada občanských iniciativ pietní shromáždění u jeho pomníku v Praze 6 na ulici Jugoslávských partyzánů. O životě sovětského vojevůdce promluví Jan Minář, předseda SV ČR. Koněvova vojska v květnu 1945 osvobodila Prahu a velkou část dnešní České republiky.

Redaktor čtvrté stránky

Naše galerie

Když čtenář našeho měsíčníku zavádí očima o lakonický text v pravém dolním rohu čtvrté stránky, dočte se: „**Stránku připravil a redigoval Karel Dostál. Stránka je pravidelně věnována problematice východních slovanských národů.**“

Takové autorské označení je jeho nápadem. Před časem se jako člen redakční rady Slovanské vzájemnosti svěřil s myšlenkou, že bychom měli soustavněji věnovat pozornost událostem ve Společenství nezávislých států. Myšlenka nezapadla – tři stránky našeho časopisu se jmenovitě a soustavně věnují třem regionům, v kterých žijí slovanské národy na východě Evropy, západně od nich a na Balkáně.

Redaktor čtvrté stránky se už nejednou představil jako komentátor či analytik klíčových událostí východního slovanského regionu. A vždy má zájem vyslovit se k tomu, co považuje za téma nejkonfliktnější. Pokud si připomeneme třeba číslo říjnové, najdeme v něm dva takové rukopisy: o ruskoukrajinských vztazích, což je téma téměř

pravidelné a vždy plně napětí (Ruské letní bouřky) a o vztazích obdobných, byť ne tak vyostřených, o vztazích rusko-běloruských (Co na to Lukašenko). Karlovy komentáře mají minimum „vody“, jak se praví v novinářské hantýrce, naopak, jsou nasyceny fakty a fakty, zpravidla zejména takové, o nichž se v jiných novinách nedočtete, nebo velmi vzácně.

Karel toho o svých tématech ví podstatně víc, div ne denně sedí na internetu, nic mu z jeho oblasti prostě neuteče. Žel, vycházíme jednou za měsíc a na východní slovanské národy máme v našem tematickém rejstříku všehovšudy jednu jedinou stránku. Na vysvětlenou: osmistránkový časopis musí obsáhnout nejen zahraniční regiony, ale i události domácí (strana dvě), události ze světa kultury (strana šest), historická připomenutí (strana sedm) a do každých pořádných novin patří i slovo čtenářů, tedy v našem případě Listárna na straně osm,

Kromě toho, že se Karel Dostál stal členem redakční rady našeho časopisu, byl v prosinci na celostátní konferenci Slovanského výboru ČR zvolen i za člena předsednictva našeho sdružení.

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Probouzejme hrdost nad naší minulostí

Anděla Dvořáková promluvila 28. října ze srdce mnoha českých lidí

PRAHA (SV) – I když na slavnostní oslavě 91. výročí v Panteonu Národního muzea promluvili (28. 10.) předsedové Senátu a Poslanecké sněmovny, premiér a ministr obrany ČR, byla to jediná Anděla Dvořáková, předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu, která se nebála otevřeně hovořit o problémech, které pálí českou veřejnost a také podpořit prezidenta ve věci dodatku k Lisabonské smlouvě. Přinášíme doslovný text jejího vystoupení:

ČSR zanikla, aniž by se občanů někdo ptal

Pomalou, ale jistě se blížíme k oné magické cifře, která nám sděluje, že to bude pomalu sto let od okamžiku, kdy byla obnovena stát-nost českého státu a vznikla samostatná Československá republika. Tedy republika, za níž odbojáři bojovali a umírali, a jež zanikla, aniž by se nejen jich, ale i občanů někdo ptal.

Od rozpadu Československa již uplynulo hodně let a čas rány hojí. Stále však přetrvává handicap, který vyplývá z malého státu, na nějž se, podle těch velkých, nemusí brát ohled. Evropský parlament pak přijímá ně- která nesmyslná rozhodnutí, která však silně ovlivňují náš život. Především pak berou ví- ru v budoucnost, v příští existenci národa a touhu něco dokázat, protože podle občanů je to vlastně zbytečné. Přitom by stačilo, kdy- by naši zástupci v Bruselu se za tu dobu ko- nečně naučili obhajovat naše zájmy a co je ještě důležitější, kdyby za ně také skutečně bojovali. Je jich tam dost, ale o některých jsme za tu dobu vůbec neslyšeli. Kdyby plni- li to, proč do Bruselu šli, pak by odpadly všechny ty zbytečné kauzy typu okurek, oplatků, a mohli by se věnovat mnohem dů- ležitějším problémům, jako je zánik celých

průmyslových oborů, které nás v minulosti proslavily ve světě. Takovým příkladem je cukrovarnictví, kde jsme ve výrobě, kvalitě i vývozu patřili mezi špičku.

Těžko najdeme pokornější lokaje

Právě taková zkušenost vyvolává obavy o budoucnost národa, vyplývající (z pokusů o) zrušení Benešových dekretů. K těmto oba- vám pak sami přispíváme svým chováním. **Těžko totiž najdeme ve světě pokornější lokaje, než jsme my. To se týká především našich regionálních politiků,** na jejichž chování veřejnost vlastně nevidí a kteří si dě- lají, co se jim zlíbí, aniž berou ohled na zá- jmy státu a občanů. Jen proto je nejhorší si- tuace ve vztahu k sudetským Němcům právě v regionech. Tam totiž platí, že kdo platí, ten jede. Státnost, zájmy občanů, ty ať jdou po- le místních politiků k čertu. Hlavně když se jim peníze sypou.

Jejich počínání nese první ovoce. Jako houby po dešti se rojí nároky sudetoněmec- kých spolků o budování hrobů pro oběti tzv. divokého odsunu. Nemyslíme si, že máme zakrývat chyby, ke kterým těsně po válce do- šlo. Ale umírněnost by byla na místě. Divo- ký odsun byl jistě tragický, ale pouze epizod- ní. **Většina Němců odcházela řízeným od- sunem, za nějž dostalo Československo pochvalu od Mezinárodního červeného kříže.**

A co pohřebiště pro oběti pochodů smrti!

Umírněnost je nutná především proto, že budeme-li budovat pohřebiště pro sudetské Němce, kteří ať se to komu líbí či nelíbí – se provinili, pak bychom měli budovat pře- devším pohřebiště pro oběti pochodů smrti A těch je mnohem více než těch německých. Dokonce se dnes stávává, že hromadné hro- by obětí nacismu vydávají německé spolky za oběti odsunu. Analýza pak potvrdí, že se

Anděla Dvořáková (Foto: Eva Holečková)

spolky mýlí. Tento problém přetrvává a je v mnoha případech zcela zbytečný. Je třeba v této souvislosti připomínat, že Českoslo-vensko zdaleka nebylo jediné, odkud museli Němci odejít. Francie se ke svým Němcům nechovala v rukavičkách a problém dnes již vůbec neřeší. Totéž platí o Holandsku či Nor- sku. Konečně ani Poláci se příliš touto otáz- kou nezabývají, a tak si myslíme, že bychom měli mít jiné starosti než právě hromadné hroby. Nechme ty mrtvé spát. Mnozí si ko- nečně ani ten klidný spánek nezaslouží.

Záměr vedoucí k revizi výsledků druhé světové války

Sudetští Němci však začínají ovlivňovat i samotný život občanů v regionech. Jejich soustředěná práce působí na místní předsta- vitele a ti např. prosazují změny na pomní- cích z druhé světové války. To se netýká pou- ze Brna, ale i památníku na Ploštině, kde by- la odstraněna socha partyzána a nepochopi- telně odstraněny i symboly.

Takových příkladů máme více. **Je to zá- měr, vedoucí k revizi výsledků druhé svě- tové války.** Pro nás je to nebezpečné proto,

že naše mládež je v oblasti historie nevzděla- ná a přijímá i nevěrohodné výklady. Zde je chyba nejen v rodině, ale i u nás odbojáři. Zapomněli jsme na ty, kteří položili život za naši svobodu a neochránili jsme jejich pa- mátku. Může za to však především škola, ne- boť nevede mládež k účtě k tradicím a k vlas- ti. Často se o to přičiní i politici svým nevá- ženým vystoupením.

Díky prezidentovi za obranu dekretů

V této situaci je třeba poděkovat preziden- tu Václavu Klausovi za jeho obranu Beneš-ových dekretů. Jeho současné vystoupení není první. Již na pietním aktu v červnu v Lidicích upozornil na fakt, že toto nebezpečí hrozí, a že je třeba zaujmout stanovisko k Lisabon-ské smlouvě, stejně jako to udělaly některé jiné státy. **Jeho výzva však vyzněla na- prázdno a naši politici, kteří měli v referá- tu zahraniční otázky, na to vůbec nereago- vali.** Proto by měla být pro občany důležitá i diskuse, která se rozvinula nad jeho rozhod- nutím. Argument těchto politiků, že sice sku- tečně se mohou dekrety Lisabonskou smlou- vou prolomit, ale že to vláda neřešila, neboť v názoru nebyla jednotná, jsou slova, která vůbec neměla zaznít. Jsou totiž věci, o kte- rých, nezlombe se, nelze diskutovat.

Již dvacet let opět žijeme ve svobodné ze- mi. Měli bychom se radovat. Škoda, že ne- dokážeme slušně a spokojeně žít. Problémy, které otravují náš každodenní život, si dělá- me sami.

Jsem si vědomi toho, že náš boj nekončí, **že i dnes v Evropské unii musíme probou- zet v národě pocit hrdosti nad naší minu- lostí.** Český svaz bojovníků za svobodu hájí a bude vždy hájit historickou pravdu za všech okolností!

V den 91. výročí vzniku Československa jsem pověřena jménem Českého svazu bo- jovníků za svobodu vám tento slib dát! **(Podtržený text a mezititulky redakce SV)**

„DNES“ o Lužických Srbech

MF DNES uveřejnila (20. 10. 2009) re- portáž z Dolní Lužice, kde, jak se v záhla- ví článku praví, „malý slovanský národček čelí tvrdému verdiktu dějin: začas z něj ne- zbude skoro nic“. V článku se mj. uvádí: Přesné statistiky neexistují, většinou se udává, že v Horní Lužici (tedy té bližší českým hranicím) se domluví srbsky 20 až 40 000 lidí, tady, v Dolní Lužici, to je mno- hem méně: 10 až 20 000. I to však mohou být čísla nadsazená, asimilace dělá své. Ještě po druhé světové válce jich bylo na

čtvrt milionu, nyní ubývají. Důvody jsou prosté: jazyk se, a to především v Dolní Lužici, zachoval už jen na vesnicích...“

Co k uvedenému dodat. I když číselné odhady jsou diskutabilní a restrukturaliza- ce hospodářství přinesla Lužickým Srbům tvrdé sociální důsledky, včetně nebyvale vysoké nezaměstnanosti, i když nastalé změny znamenaly nové překážky při za- jišťování výuky v lužickosrbském jazyce, nesdílíme pesimismus o osudu Lužických Srbů do budoucna. Jistě, „problematičtější

je takřka tradičně postavení Lužice Dolní, poznamenané jak těžbou hnědého uhlí, tak i neurčitou regionální identitou“ (cit. pub- likace Horní a Dolní Lužice, nakl. Libri, Praha 2008, s. 225), ale Lužickým Srbům se po dlouhá staletí dařilo uhájit svoji ná- rodní svěbytnost a existenci, a to i za vel- mi nepříznivých podmínek a perzekuce. V mnohem pak jejich další osud je spojen s pocitem sounáležitosti s nejbližšími slo- vanskými národy a jejich pomocí duchu slovanské vzájemnosti!

Za slovanskou vzájemnost v EU!

V Evropské unii je již řada členských – slovanských zemí, některé další čeka- jí na přijetí, největší stojí zatím mimo. V orgánech unie jsou europoslanci a další představitelé z těchto zemí, včet- ně eurokomisářů, jakož i dalších zástup- ců a úřednického aparátu.

Slovanské země mají hodně společné- ho, i když jsou také nezanedbatelné roz- díly, protiklady a žel došlo v nedávné minulosti též k otevřeným konfliktům

a válkám, jak jsme byli svědky např. v bývalé Jugoslávii. Tyto konflikty, za- časté vyvolávané a živěné cizími velmo- censkými zájmy, přinesly slovanským národům nezměrná utrpení. Také za dru- hé světové války slovanské národy, pře- devším Rusové, Bělorusové, Ukrajinci, Poláci, Srbové, ale též ostatní Slované v boji proti hitlerovské agresi a jejím spojencům přinesli největší oběti.

Slovanské národy však přes veškeré

rozdílnosti spojuje vědomí jejich souná- ležitosti, historická pouta jejich spolu- práce a podpory v minulosti, kulturní blízkost a příbuznost jazyků, tradice, zvyklosti i řada dalšího. Naskytá se pro- to právem otázka, zda také zastupitelé ze slovanských zemí v orgánech Evrop- ské unie by neměli usilovat, pokud se pokládají za Slovany a vlastence, o re- spektování a popřípadě i důslednější prosazování a uplatňování zájmů spo-

lečných všem slovanským zemím. Jistě, je řada překážek, upřednostňovány jsou mnohdy i různé politické názory a pří- stupy, leccos možná již je alespoň zčásti uplatňováno, ale i zde jsou rezervy. Jde o složitou problematiku s mnohdy nejistým výsledkem, o překonávání vzá- jemné nedůvěry, občas motivované his- torickými chybami, ale právě společné zájmy slovanských národů by se měly i zde stát prioritou! **-da.**

Alexandrovci opět v lednu

V lednu opět přijedou do České repub- liky Alexandrovci a podle pořadatelské agentury Ticket-Art budou zde mít pět koncertů: 5. ledna v Plzni, 6.-7. ledna v Kongresovém centru v Praze, následo- vat bude koncert v Kongresovém centru v Hradci Králové a 9. ledna vystoupí v Br- ně (Boby-centrum). Záštitu nad jejich koncerty převzal europoslanec a předseda Česko-ruské společnosti Vladimír Re- mek. **(SV)**

Tuto stránku, která se zabývá převážně událostmi západoslovanských zemí, připravuje a rediguje Mirko Svoboda

Neušlo nám

■ **„Opět člověk“** („Czlowiek na no- wo“), tak se nazývá kniha členky Polské- ho slovanského výboru slavistky Barbary Krygierové, která nedávno vyšla ve var- šavském nakladatelství INDYGO PRESS. Autorka, která je členkou Mezinárodní slovanské akademie v Moskvě, v této publikaci (200 str.) usiluje na základě pře- devším ruských a polských filozofů o do- brání se k pochopení slovanské filozofie. Monografie sestává ze tří částí: I. Člověk, II. Vesmír a III. Slovanská perspektiva. Jde o zajímavý příspěvek o slovanské fi- lozofii v současném globálním světě.

■ **Dopis prezidentu Václavu Klau- sovi** zaslal v říjnu předseda Polského slo- vanského výboru Boleslaw Tejkwowski. V dopise vyslovil podporu stanovisku na- šeho prezidenta k Lisabonské smlouvě. Podle profesora Tejkwowského tato smlou- va ohrožuje samostatnost a národní zájmy západoslovanských států - České republi- ky, Slovenska a Polska, a to v souvislosti s možností neoprávněných majetkových a územních požadavků odsunutých oby- vatel po druhé světové válce.

■ **Dánská menšina v SRN** má své za- stoupení v novém zemském sněmu Šléz- vicko-Holštýnska. Tzv. Jihošlézvecký svaz voličů (SSW) je stranou dánské me- nšiny a Frízů a tvoří samostatnou frakci v zemském sněmu v Kielu. Pro zvolení se na ni nevztahuje 5procentní kvóta, volit ji smí každý v celé zemi. Menšinou v SRN jsou také Lužičtí Srbové, žijící v Brani- borsku a Sasku. Jak nám napsal náš dopi- sovateľ Ing. Jaroslav Liška, „také Lužičtí Srbové by měli být osvobozeni od 5pro- centní volební kvóty a v SRN by statis- tické ročenky měly vykazovat početnost menšin. Existují pouze odhady a navíc krize vyhnání lužickosrbskou mládež za prací do západních částí SRN, kde statis- tickému podchycení unikají.

■ **Česko-lužický věstník** - tak se na- zývá list, vydávaný u nás Společností přátel Lužice za finanční podpory Minister- stva kultury. V září jsme se zde mohli do- číst i zajímavé zjištění, a to: „Saský mi- nistr vnitra Albrecht Butolo (CDU) potvr- dil, že od roku 2006 bylo v Sasku spáchá- no 32 deliktů namířených proti Lužickým Srbům. Mezi těmito skutky nacházíme „hanobení národa, fyzická napadení a rov- něž 19 případů znásilnění božích muk, jež byla povalena, poškozena nebo odci- zena“. Netřeba ani komentovat!

■ **Mezinárodní pozvání** rozeslali představitelé tzv. Společnosti přátelství Kanada-USA-SSSR řadě organizací po celém světě poté, co se v říjnu sešli na jed- nání svého výkonného výboru. Čtenáře se zněním tohoto pozvání seznamuje pokro- kový kanadský měsíčník Northstar com- pass ve svém říjnovém čísle. Jak se v zá- věru pozvání uvádí, „... cílem je meziná- rodní spolupráce při výstavbě socialismu a solidarita se všemi protimperialistický- mi silami bojujícími proti imperialismu, zaštit'ovanému imperialismem USA“. Poznáváme, že zmíněný časopis do- stávají čtenáři v téměř 70 zemích po ce- lém světě, a to nejen v anglickém, ale též ruském, francouzském a španělském zně- ní. Předplatné anglického znění činí 25 US dolarů za celoroční odběr.

■ **Exprezident USA Bill Clinton** od- halil v kosovské Prištině svoji vlastní so- chu. Jak zdroj informace uvedl, šlo o jeho první návštěvu Kosova po jeho odtržení od Srbska. Jak známo, sochy žijících poli- tiků mají značně pomíjivou povahu a trvá- ní, i když si je sami odhalí!

■ **Ruský kosmonaut Sergej Krikaj- lov** prožil nejvíce času ve stavu beztlíže při svých šesti kosmických misích, a to 803 dnů. Zmiňuje to list Health Only 2009/9.

-da.

SR – nejslabší maďarský soused?

Přečetli jsme pro vás

Jiné kontroverzní téma - permanent- ně napjaté slovensko-maďarské vztahy. Kde vidíte příčinu?

Myslím, že mezi Slovenskem a Maďar- skem bude jistě napětí vždy. Slovensko je pro Maďarsko nejhodnější objekt, kde by Budapešť mohla prosadit nějaké státo- právní výhody pro maďarskou menšinu. Pak by maďarský krok mohl sloužit jako precedens pro jiné.

Víte, před 15 lety mi jeden politik ně- mecké CDU řekl, že v Německu jsou se- skupení, která s nadějí vzhlížíjí právě k Maďarsku. Pokud by prý totiž Maďarsko

dosáhlo nějaké změny statu quo po 2. svě- tové válce, sloužilo by to i různým silám v Německu jako precedens. Ty si nemo- hou dovolit udělat první kroky, ale kdyby toho dosáhlo Maďarsko, lze se na to odvo- lávat. Což by ovšem hrozilo destabilizaci v celé Evropě.

V příštím roce se v Maďarsku zřejmě dostane k moci nacionálně orientovaný politik Viktor Orbán. Co to může zna- menat pro vztahy ve střední Evropě?

Pro Maďarsko je Slovensko nejslabší ze sousedních států. Prakticky celé maďarské dějiny se odehrávaly na Slovensku, takže k tomuto území mají Maďaři citový vztah.

Z těchto důvodů by Maďarsko chtělo

dosáhnout nějaké změny statu quo právě ve vztahu ke Slovensku.

Mimochodem, jedné maďarské polito- ložky jsem se zeptal, která maďarská me- nšina ze sousedních států je pro Maďarsko nejdůležitější. Bez váhání řekla, že ta na Slovensku.

Slovensko proto nesmí být natolik slabé, aby Maďarsko mělo sílu dosáhnout změny statu quo. Slovensko musí být vnitřně ekono- micky i politicky konsolidovanou zemí a zahraničně politicky se nesmí dostat do izolace. To je ten problém, který nám hro- zí. Vzhledem k tomu je účast Slovanské ná- rodní strany ve vládě dost na hraně.

(Ján Čarnogurský, Právo 3. 11.)

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

Gazprom – každoroční zimní téma

Typ: veřejně obchodovaná společnost
Rok založení: 1989 (Ministerstvo SSSR pro ropu a plyn), 1992 (akciová společnost)

Centrála: Moskva
Výkonný ředitel: Alexej Miller
Tržby: 83,6 mld. USD (2006)
Čistý zisk: 24,63 mld. USD (2006)
Většinový akcionář: ruská vláda (50,002 %)

Počet zaměstnanců: 432 tisíc
Slogan: Sny se stávají skutečností
Pramen: Gazprom, Wikipedia

Tolik strohě údaje o ekonomickém gigantu, který se stal evropskou jedničkou a čtvrtou největší firmou světa (za americkou trojicí ExxonMobil, General Electric a Microsoft), největším vývozcem zemního plynu na světě a jedním z hlavních obchodníků s ropou. Jeho tržní hodnota se blíží 400 miliardám dolarů, do roku 2017 by měla dosáhnout jeden bilion a burzovní hodnota je větší než hrubý domácí produkt zhruba 170 ze 192 členských států OSN. Dodávat, že majetkové podíly má ve 40 státech světa, že působí také v bankovníctví, telekomunikacích, dopravě, ve stavebnictví či že vnitroruská soustava Gazpromu měří přes 514 tisíc kilometrů, už by asi bylo zbytečné.

Stejně tak je všeobecně známo, že Gazprom je „stát ve státě“, řízený výše uvedeným výkonným ředitelem a plně ovládaný oběma představiteli země V. Putinem a D. Medveděvem. Společnost, jejíž publicita ve světě se pravidelně zvyšuje s klesajícím sloupkem rtuti v teploměrech.

Podívejme se proto na její některé podzimní aktivity.

Ruský premiér pozval koncem září **manažery největších světových plynáren-**

ských a ropných společností na poloostrov Jamal, aby jim sdělil, že sibiřské Štokmanovské ložisko je „nicůtkou“ proti perspektivním polím Jamalsko-něněckého okruhu. Na poradě věnované těžbě místních ložisek se pak hovořilo o jejich účasti v konkrétních projektech – jako možných strategických investorů.

Mnozí z nich si pak už začátkem října v Buenos Aires na XXIV. světovém plynovém kongresu vyslechli sdělení A. Millera o odhadovaných 33 trilionech kubických metrů plynu, jimiž prý Gazprom disponuje. Hlavně však přijali s porozuměním jeho informaci k nezbytnosti dlouhodobých kontraktů, zkráceně označovaných: „**Odeber nebo zaplat!**“ Vysoké náklady na otevření nových ložisek totiž vyžadují zajištěný odběr, což nechtějí chápat někteří „plánovači“ dosud nepostavených ekologických plynových elektráren i dalších objektů založených na využití zemního plynu.

Společně pak V. Putin a A. Miller představili 13. října v Pekingu při státní návštěvě ruský „**Východní plynový program**“. V rámci propojeného plynovodního systému starých i nově otevřených nalezišť předpokládá v roce 2020 vyprodukovat 110 miliard krychlových metrů plynu. Je tak z ruské strany zajištěno plnění Smlouvy o strategické spolupráci mezi Gazpromem a Čínskou národní naftoplynovou společností. Uzavřená Rámcová dohoda o základních podmínkách dodávek plynu je příkladem nezbytnosti zajištění dlouhodobých kontraktů.

Pozornosti světových médií nemohlo ujít, že v Buenos Aires i Pekingu byla podtržena důležitost, kterou Gazprom uděluje asijsko-tichooceánské oblasti. Již nyní je ze Sachalinu dodáván zkupalný plyn Japonku a Koreji a i zde ve spolupráci s Čínou

Tak by měl střed Petrohradu vypadat po výstavbě 403metrového mrakodrapu Ochtá-centr, jeho investorem je Gazprom. Vedení města prý projekt schválilo, ale veřejnost se bouří. Nedivíme se...

by měla jeho výroba dosáhnout v roce 2020 devadesát milionů tun.

Nás v Evropě samozřejmě nejvíce zajímá zajištění dodávek plynu v zimním období. Žel pokračuje každoroční klasika, kdy se čeká, zda do 7. dne příslušného měsíce zaplatí Ukrajina příslušné dodávky. Počátkem listopadu tak V. Putin při jednání s dánským premiérem podle RBC.ru vzkázal: „Pokud problém existuje, ať se evropské kolegové připojí a dodají finanční zdroje ve formě úvěru. My už jsme 2,5 miliardy dolarů zaplatili, ať evropské partnery alespoň jednu miliardičku přiloží.“

Úspěšně se daří řešit i problémy kolem obou „náhradních“ plynovodních tras.

V rámci jednání Putina s italským premiérem Berlusconi v Petrohradě se spojili telemostem s tureckým prezidentem Gulem, který jim potvrdil souhlas s geologickým průzkumem v Černém moři pro plynovod Jižní proud. Ve stejné době finská vláda schválila výstavbu plynovodu Severní proud ve svých výsošních vodách v Baltickém moři. Schválení výstavby plynovodu na svém území oznámila i švédská vláda.

Jak známo, „North Stream“ bude mít význam i pro nás. Na severu Německa k českým hranicím na něj naváže plynovod Opal a dále z Hory Svaté Kateřiny do Rozvadova český projekt Gazela.

Karel Dostál

N. I. Kikešev o dávné historii lidstva

Nikolaj Ivanovič Kikešev, dlouholetý předseda ruského Slovanského sněmu (soboru), se soustavně zabývá historií slovanských národů, nyní však sáhl do minulosti ještě hlouběji. V knize **Metaistorija (Senzační vědecké objevy, hledání pravosti lidstva pokračuje)** zformuloval nový pohled na lidskou předhistorii. Název knihy lze přeložit jako hodně dávná historie. Předkládá v ní svůj model lidské předhistorie a dospívá k závěru, že dávná vlast lidstva se nacházela na ruském pobřeží Severního ledového moře, jež se vytvořilo v důsledku kosmické katastrofy 22 tisíciletí před Kristem. Po posunu zemské osy se západní Evropa zbavila ledového pokrytí, zatímco úrodné oblasti Sibiře se klimaticky měnily a začalo zde vznikat pásmo věčně zmrzlé půdy. Autor prozkoumal možné cesty dávných pře-

sídlení lidí ze Zapoláří k Středozemnímu moři, do Afriky, na Blízký východ a do Indie, např. národy žijící v Sibiři se začaly přemisťovat do Mezopotámie, Jihovýchodní Asie, Ameriky a západní Evropy.

Tuto anotaci o knize vydalo nakladatelství Niola-press.

Kikešev je spisovatel a historik, původem vojenský novinář, autor vědecko-populárního projektu Historie slovanské civilizace, kterou tvoří monografie Výzva ke Slovanům (1998), Slovanský svět: prarodičové a předkové (2003), Vlastníci ducha svatého (2003, 2006), Slované proti fašismu (2005), Slovanské hnutí v SSSR 1941-1948 (2008). Na 8. všeslovanském sjezdu v Praze vedl početnou ruskou delegaci. Je spoluzakladatelem a členem Mezinárodního slovanského výboru. (SV)

hodnutích budou brány v úvahu i zájmy Pekingu a Dillí. To vše je totiž mnohopolární svět.

Maxim Grek,

Komsomolská pravda 7.-13. srpna 2009 (vydání pro Ukrajinu)

Afrikanista mezinárodního formátu

Lidé odcházejí. Jejich práce zůstává. Bylo by chybou zapomínat na zesnulé vědce, kteří přispěli významným přínosem pro rozvoj světové vědy. A přitom zůstali skromnými, poctivými lidmi s hezkým vztahem k podobně poctivým, dobrým lidem. Takovým typickým ruským člověkem v tom nejlepším slova smyslu byl přední sovětský afrikanista, doktor historických věd Valerij Alexandrovič Subbotin (1927-2003). Připomeňme si alespoň tímto skromným příspěvkem tuto nezapomenutelnou postavu ruské afrikanistiky mezinárodního formátu.

Valerij Alexandrovič byl moskevský rodák. Za Velké vlastenecké války byl v roce 1943 ve svých šestnácti letech sanitárním dobrovolníkem na Severozápadní frontě. V letech 1944-1949 byl studentem Moskevského státního institutu mezinárodních vztahů (MGIMO). A v následujících letech 1949-1952 byl aspirantem Moskevského městského pedagogického ústavu. V letech 1953-1955 pracoval jako profesor Jižněsa-

chalinského pedagogického ústavu. Po kratším působení v roce 1956 v Institutu práce při Výboru práce SSSR pracoval v letech 1956-1959 jako vědecký pracovník Orientálního ústavu AV SSSR v Moskvě.

V roce 1959 začal pracovat v právě založeném Africkém ústavu AV SSSR, kde působil až do konce svého života jako hlavní vědecký pracovník. V roce 1972 zahájil skvělou dizertaci doktora historických věd na téma Kolonie Francie v 1870-1918. Pouhý bibliografický přehled jeho vědeckých monografií vzbuzuje obdiv a úctu před osobností tohoto ruského vědce mezinárodního formátu. Již v roce 1959 vyšla v Moskvě monografie Kolonialnaja politika Francii v Západní Africe (1880-1900). Poté spatřily světlo světa další monografie.

Valerij Alexandrovič Subbotin a jeho dílo zůstávají stále přítomné v myslích jeho přátel a kolegů. Byl to skromný, poctivý člověk a současně velký vědec.

Josef Poláček

Neušlo nám

■ **Patriarcha Moskvy a vši Rusi Kiril** navrhl používat termín „země ruského světa“ pro označení států, majících jako společnou hodnotu ruskou kulturu. Má jít o prostranství, kde se jako mezinárodní používá ruský jazyk, kde se rozvíjí ruská kultura a uchovává se obecná historická paměť – o jakousi analogii Britského společenství národů.

■ **Během návštěvy britského ministra Milibanda** v Rusku se do vysílání jeho interview dovolala žena, která se představila jako Milibandová. Ukázalo se, že Sopfija Davidovna je vnučkou Milibandova prapradědečka, který ve 20. letech jakožto polský Žid utekl z Varšavy do Belgie. Těsně před vpádem německých vojsk jeho syn, tedy ministrův dědeček, emigroval do Británie. Stará dáma dodala, že si myslela, že zbyla z rodu už jako je-diná.

■ **Vojenské základny v Rusku a Bělorusku** budou v rámci mezinárodní Smlouvy o otevření nebi kontrolovat čeští a američtí armádní experti na palubě amerického speciálního letounu OC-126B. Každá signatářská země včetně České republiky je povinna přijmout až čtyři pozorovací lety ročně.

■ **V Kazachstánu by sa malo narodit' okolo 4000 slovenských teliatok.** Slovenskí odborníci participující na projektu Genetika připravili do tejto krajiny cez 9000 inseminačných dávk od špičkových slovenských býkov.

■ **Ruská letecká společnost Volga-Dněpr** dostala nejvyšší vyznamenání mezinárodní organizace Baltic Air Charter

Association. Společnost Volga-Dněpr zabírá polovinu světového trhu přeprav velkorozměrových a neskladných nákladů, a připravuje po celém světě nejruznější náklady – zařízením pro ropné vrty počínaje a slony po zoo konče.

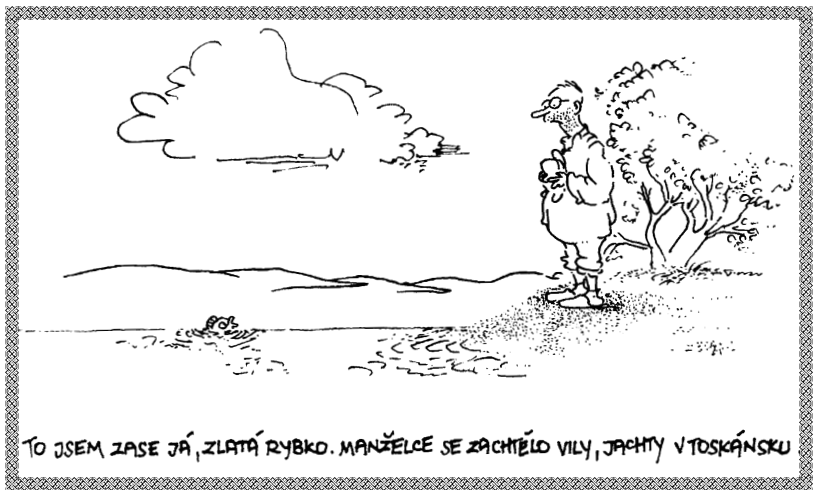
■ **Široký rozchod mříř za ruské hranice.** V současné době studují Ruské železniční dráhy zajímavý projekt prodloužení širokorozchodné trati za její dosavadní hranice dále do Evropy. Konkrétně do Vídně, kde by v případě realizace projektu vzniknul koncový logistický terminál. Tím by se naskytla možnost propojit železničním spojením středoevropský region s východními oblastmi prakticky až na Dálný východ k Vladivostoku, v podstatě se všemi oblastmi, kam sahá síť ruských železnic. Doprava zboží s využitím velkokapacitních kontejnerů by v takovém případě byla rychlejší než lodí a levnější než letecká. Na projektu by se mělo podílet několik zemí, kromě Ruska i Slovensko, Maďarsko a Rakousko.

V současné době se pracuje na studii pro tento ambiciózní projekt, který by znamenal výrazné změny v evropské logistické infrastruktuře. Ruské železnice jsou druhým největším železničním systémem světa po USA, celková délka kolejí činí 123 600 km. Délkou hlavních elektrifikovaných tras, která činí přes 85 tisíc km kolejí, jsou Ruské železniční dráhy dokonce první na světě.

V zemi, kde není příliš hustá silniční infrastruktura, je železnice klíčovým faktorem. Zajišťuje 85 % celkové nákladní dopravy a více než 40 % přepravy pasažérů. To znamená přes 1,2 mld. cestujících a 1,3 mld. tun nákladu. Firma je i jedním z největších státních zaměstnavatelů – v jejich službách působí 1,3 milionu lidí.

Stránku připravil a redigoval Karel Dostál. Stránka je pravidelně věnována problematice východních slovanských národů.

S m ě j e m e s e s r o k e m 2 0 0 9

TO JSEM ZASE JÁ, ZLATÁ RYBKO. MANŽELCE SE ZACHTELO VILY, JACHTY V TOSKÁNSKU

Kresba Renčín, Právo (SV č. 125)

Vzkaz Václavu Havlovi a spol.

Přečetli jsme pro vás

Svět se změnil a ti, kdo to pochopili, se snaží vyžít z těchto změn maximum. Ale kdo jsou ti ostatní, kteří – řečeno obrazně – se k novému vlaku opozdili a nadále věří jen v silnou, mocnou Ameriku, která za ně řeší všechny problémy? Skvělým příkladem je nedávný otevřený dopis těch, které v západní Evropě nazývají „Mladevropany“. Jsou to Václav Havel, Alexandr Kwaśniewski, a ještě asi desítky dalších tzv. bývalých. Všichni byli aktivními vykonavatelé americké politiky na evropském kontinentě koncem 80. a na začátku 90. let a dnes se žalem vzpomínají na minulost, kdy to, co řekli ve Washingtonu, tak i bylo.

Stejně jako Saakašviliho a Juščenka, i je znepokojuje aktivní dialog Spojených států s Ruskem. Domluvit se také mohou starí Evropané (Německo, Francie, Itálie) a tím pádem bude „Mladevropanům“ hořko. V letech jednopolárního světa tak horlivě plnili americké pokyny, že s Ruskem rozbili všechny vztahy. A co nyní? Klidný spánek bývalých je ten tam: „...V našich hlavních městech lze cítit nervozitu. Chceme přijmout nezbytná opatření, aby příliš těsný výklad západních zájmů nedospěl k nesprávným ústupkům Rusku.“

Tito „Mladevropani“ volají po minulém „stabilitě“, kdy sami nemuseli přemýšlet

a všechna rozhodnutí za ně přijímali ve Washingtonu! Co dělat? Zvykat si na nový postbushovský svět? Ne, je třeba prostě obrátit kola dějin zpátky a všechno opět bude dobré. Proto, jak píše ve svém dopise bývalí prezidenti, Amerika musí přísněji kontrolovat Starou Evropu, obnovit NATO vzoru 90. let a přidělit peníze na rozvinutí systému PRO v České republice a Polsku.

A navíc, dejte nám plyn, kvůli kterému se není třeba domlouvat s Ruskem. Nebo se kvůli němu domluvte sami s Ruskem, bez nás, my posečkáme. A ještě jednu maličkost: proč Staroevropany pouštějí do Spojených států bez víz a nás, veterány jednopolárního světa, nutí stát ve frontě. Například Walesa stojí, ale kterýkoliv francouzský antiglobalista ne. Takže chtěli bychom, abyste nám spolu s raketami, plynem a pakem NATO pomohli i s vízy...

Dopis bývalých prezidentů východní Evropy – to jsou hlasy věrejšího jednopolárního světa. Předáci věrejšího dne zřejmě nehodlají hledat své místo v novém postbushovském světě. Proto je dráždí noví přicházející pragmatictější politici: „V našich zemích přicházejí na scéně nová pokolení představitelů, kteří jsou bez zkušeností... z revolucí roku 1989 a kteří neproctili klíčovou úlohu, kterou sehrál v procesu našich demokratických změn a zapojení našich zemí do NATO a EU.“

SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS ● SVĚT KOLEM NÁS

TGM a procesy s Jihoslovany

Stalo se před 100 lety

Tomáš Garrigue Masaryk chápal slovanství jako součást národní povahy novodobého českého (a slovenského) národa, tak jak vzešla z našeho obrození. To znamená svoboda jednotlivce, z níž vychází svébytnost národní a rovnoprávnost ve společenství slovanských národů. Slovanská vzájemnost mu byla předstupněm ke vzájemnosti všelidské.

Z pozice profesora české větve Karlo-Ferdinandovy univerzity ovlivňoval svými ideály a pohledy mnohé jihoslovanské studenty, jež v několika početných vlnách zaplavili na rozmezí 19. a 20. století Prahu. Ti je samozřejmě přenášeli do domácího prostředí. Většina z nich stála při vzniku srbsko-chorvatské koalice, usilující o spolupráci Srbů a Chorvatů.

Když v roce 1909 začal tzv. záhřebský proces, obžalování Jihoslované se obrátili na T. G. Masaryka.

„Při vši politické energii smím s dobrým svědomím povědět,“ napíše TGM po 15 letech ve *Světové revoluci*, „že jsem bez zavolání nikdy navenek nevystupoval a že jsem na očích lidí být nechtěl.“

Celá problematika se ale počala utvářet již třicet let předtím. V březnu 1878 byl v San Stefanu (předměstí Istanbulu) podepsán mír, ukončující rok trvající rusko-tureckou válku, v němž Osmanská říše uznávala svou porážku. Velká Británie, obávající se tím stoupajícího vlivu carského Ruska na Balkáně a v mořských úžinách (Bospor, Dardanely), okamžitě začala požadovat revizi zmíněné smlouvy. Rozsáhlé geopolitické změny měla řešit celoevropská konference. Na nátlak Západu Rusko souhlasi-

Obvinění Jihoslované z tzv. záhřebského procesu si nechali zhotovit skupinový snímek, který s doprovodným listem, v němž vyjadřovali poděkování za podporu, adresovali T. G. Masarykovi

lo. Prostřednictvím se ochotně ujal německý říšský kancléř Otto von Bismarck. Tzv. Berlínský kongres (13. 6.–13. 7. 1878) mimo jiné rozhodl o tom, že **dosavadní turecká Bosna a Hercegovina (BaH) bude umístěna pod mezinárodní mandát, svěřený Rakousku-Uhersku, které vzápětí ji vojensky obsadilo.**

Je známo, že část českých a jihoslovanských poslanců na říšské radě vyslovila souhlas s anexí. Masaryk naopak předstoupil s prohlášením odsuzujícím provedení anexe. Připojení Bosny a Hercegoviny považoval Masaryk za výraz německého hegemonismu v počínání Vídně.

Aby maskoval neklid a odpor, způsobený bosenskohercegovskou krizí v cizině

i doma, zatkl úřední aparát mocnářství v jižních provinciích k **dvěma tisícům lidí.** Během výslechů jsou posláni do vazby další členové srbsko-chorvatské koalice. Obvinění byli z velkosrbské propagandy a přípravy protistátních separatistických činů. Jejich spojení údajně sahalo na radikální bělehradský spolek Slovenski Jug. Hrozilo se tresty smrti. Proces, zahájený s nimi v Záhřebu 3. 3. 1909, vycházel z fingovaných dokumentů, zhotovených při c. a k. vyslanectví v Srbsku, doplněných zprávou policejního konfidenta bosenského Srba D. Nastiče. Podle nich měli být obžalovaní odsouzeni. K tomu došlo 5. října 1909. Soud nakonec vyřkl „jen“ tresty od 6 do 12 let žaláře, zvláště díky široké kritice.

Jednotlivé procesy prohlubovaly diskreditaci rakousko-uherských vládních míst. Nikoliv samovolně, ale **právě nejvíce Masarykovým postojem.** Ten se politickým střetům nikdy nevyhýbal. Vstupoval do nich vždy z obrovským odhodláním, ovšem po zralé úvaze s vědomím jejich dopadu a dosahu. Ihned v dubnu 1909 navštívil Záhřeb a Bělehrad, aby si ověřil skuteč-

ný stav věcí. Se zjištěnými poznatky inicioval s kolegy z okruhu Slovanské jednoty pilné podání, odevzdané 7. května 1909 anekčnímu výboru Poslanecké sněmovny.

Při rozpravě k němu ve dnech 14. a 18. 5. 1909 Masaryk komentoval neobjektivnost předsedy soudního senátu Tarabochia, komplice chorvatského bána barona Raucha. Sněmovní projev z 18. května označovaný za „jeden z největších výkonů jeho parlamentní kariéry“, byl nejenom obhajobou obviněných, ale jižních Slovanů vůbec.

Přestože soudní výrok nechtěl brát protesty na zřetel, T. G. Masaryk v úsilí nepolevoval. Zase podniká cestu po Balkánu, studuje a ověřuje. Jako důvěrník žalujících svědecky vypovídá v mediálně už ostře sledovaném Friedjungově případu. Dokazuje nepřekaznost domnělých materiálů protirakouského spiknutí podporovaného Srbskem. Dosavadní obranný tón viditelně změnil v celkové odsouzení vztahu moci ke slovanským národům Rakouska-Uherska.

Masarykův tlak vrcholil novým vystoupením z přelomu let 1910-1911, tentokrát při zasedání delegací, společného zákonodárského orgánu Rakouska-Uherska, a následným řečnickým soubojem s ministrem zahraničních věcí hrabětem Aehrenthalem. Aehrenthal musel ustoupit.

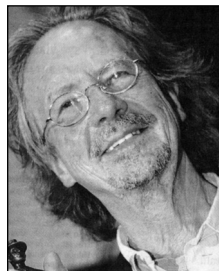
Česko-jihoslovanská solidarita dostala tak nebyvalou podporu. T. G. Masaryk patřil mezi nejoblíbenější z českých politiků u Jihoslovanů. „Už proto byly v Jugoslávii,“ uvádí v knize *Necenzurované obrazy z dějin jihoslovanských bratrů* (Ostrava, 2007) Rajko Doleček, „do tragických událostí posledního desetiletí (1991-2000), všude Masarykovy ulice. V Bělehradě Masarykova ulice v centru existuje dodnes, v Záhřebu i Sarajevu tyto názvy ulic během devadesátých let zmizely. Chorvaté vytýkali Masarykovi jeho trvalé přátelství k Srbům, k Jugoslávii.“

Vladimír Mlejnecký,
nositel ceny Jana Švermy
(kráceno)

Statečně na straně Srbů

PRAHA (SV) – Společnost Franze Kafky udělila 26. října svou mezinárodní cenu 67letému rakouskému spisovateli a dramatikovi **Petrovi Handkemu.** Handke, který nezapomněl, že se narodil slovinské matce, má vysoký kredit na Balkáně, zejména v Srbsku, kde je znám jako obhájce práv tohoto národa. Jako jeden z mála západoevropských intelektuálů protestoval proti agresi NATO proti Jugoslávské svazové republice v roce 1999, dokonce se byl poklonit Slobodanu Miloševićovi k jeho hrobu, rozhodně odmítá odtržení Kosova.

Do Prahy přijel poprvé v životě. Cenu a šek na 10 000 dolarů mu zde předal předseda Senátu Přemysl Sobotka a primátor Pavel Bém. Přišel mu při této příležitosti podat ruku spisovatel Arnošt Lustig. Mezi gratulanty byla i Slovanská vzájemnost.

Peter Handke

V české literární veřejnosti je Handke znám jako autor experimentálních „mluvených her“ bez děje. Českým čtenářům se představil už v roce 1980 trojicí próz vydaných ve svazku Nežádané neštěstí. Po roce 1989 mu byly v češtině vydány Tři pokusy, Dětský příběh, Číňan bolesti. Za temné noci jsem vyšel ze svého tichého domu, Zvláštní žena a Don Juan.

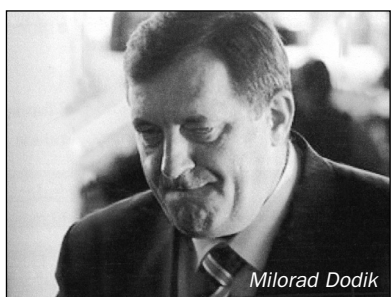
Z několika řečníků této významné pražské literární události se, žel, nikdo nezmínil o Handkeho politických postojích a jeho obraně srbského lidu.

V Bosně znovu občanská válka?

Bosna a Hercegovina je na pokraji nové občanské války, napsal britský deník The Daily Telegraph, který upozornil na ústavní krizi a hrozící kolaps politického systému v zemi. Kvůli tomu se v Sarajevu s místními představiteli sejdou evropští a američtí diplomaté.

Podle listu je nemožné udržet zemi v současné stavu, obavy z opakování etnických střetů, které si v letech 1992 až 1995 vyžádaly životy 110 000 lidí.

Krizi vyvolaly rozdílné názory na novou ústavu, která by nahradila tu z roku 1995. Změ je od té doby rozdělena na dvě částečné

Milorad Dodik

Kosova v průběhu historie, které obyvatelstvu připravili různí nepřátelé a okupanti. Nikdy však podle biskupa Kosovo netrpělo více než za posledních deset let v době vlády mezinárodního protektorátu OSN.

Srbský akademik Mihajlo Marković v úvodním projevu prohlásil, že každý pokus oddělení Kosova od Srbska je absolutně nepřijatelný, nezákonný a trestuhodný. Osud Kosova však bude záviset na připravenosti Srbů bránit nejstarší část své země.

Stanislav Hrzina
(podle internetu)

Neušlo nám

■ Ruský prezident navštívil Bělehrad

Ruský prezident Dmitrij Medveděv navštívil Bělehrad, aby se Srby oslavil 65. výročí osvobození jejich hlavního města od nacistů. Na jednodenní návštěvu Medveděv přivezl v podstatě nevratnou půjčku – miliardu eur. Z ní půjde 350 milionů na pokrytí státního dluhu a ze zbytku bude financována stavba bělehradského metra a okružní dálnice kolem hlavního města. Rusové vybudují a povedou po srbském území tranzitní jižní trasu plynovodu, který povede přes Černé moře a bude konkurencí Nabucca.

■ Německo vrací uprchlíky z Kosova

Německo rozhodlo, že 14 000 uprchlíků z Kosova deset let po válce musí opustit stát, píše Süddeutsche Zeitung a uvádí, že bilaterální smlouva mezi Německem a Kosovem bude připravena k ratifikaci během tohoto podzimu.

■ Základy „Velké Albánie“ položeny

Salji Beriša, nedávno zvolený premiér Albánie, navštívil Kosovo a Metohiji. Společně s Hašimem Tačim v Prištině podepsali několik dohod, na jejichž základě bude usnadněn pohyb lidí a námořní přístav Šendjin v Albánii bude předán pod správu kosovské celnice. Dále podepsali dohodu o clech, o policejní pohraniční spolupráci, předávání osob

Salji Beriša

s nelegálním pobytem a o spolupráci lokálních administrací.

Berišovy projevy dokazují to, na co Srbsko již léta upozorňuje, tj. že pokus kosovských Albánců o odtržení od Srbska a vytvoření nezávislého Kosova má za cíl formování tzv. Velké Albánie.

■ Odměna?

Jak uvádíme na straně 3, Bill Clinton přijel do Prištiny, kde byl přítomen ceremoniálu odhalení jeho sochy. Socha Clintona v městské části Dardania se nachází na místě, které se nazývá „Náměstí Billa Clintona“ (Trg Billa Clintona), nad kterým byl ihned po válce na Kosmetu vystaven ohromný plakát s Clintonovou tvář. Clinton byl prezidentem USA v době, kdy tato země vedla NATO při bombardování tehdejší Jugoslávie a vyvažování jejich civilních obyvatel.

Socha byla vytvořena na návrh organizace „Přátelé Ameriky, přátelé Billa Clintona“. Její postavení finančně podpořila tzv. kosovská vláda.

■ Plavšičová propuštěna na svobodu

Podle švédských zdrojů je exprezidentka Republiky srbské Biljana Plavšičová (která si odpýkala trest vyneseny haagským tribunálem ve švédském vězení) propuštěna na svobodu, a odcestovala do Bělehradu. Stalo se tak podle švédských zákonů, kde je možnost propuštění na svobodu po uplynutí dvou třetin z uloženého trestu vězení a dobrého chování vězně.

Plavšičová byla haagským tribunálem odsouzena k trestu 11 let vězení za zločiny proti lidskosti, což se mělo údajně týkat pronásledování muslimů a Chorvatů v době války v Bosně a Hercegovině.

■ Mezinárodní soud v Haagu bude projednávat nezávislost Kosova

Mezinárodní soud stanovil denní rozvrh veřejného projednávání legálnosti jednostranně proklamované nezávislosti Kosova. Jednání budou zahájena 1. prosince a trvat budou 10 dní. Právníké týmy z Bělehradu a Prištiny budou mít vždy 3 hodiny na to, aby vynesly své argumenty.

Soudní jednávání bylo zahájeno na žádost Srbska a na základě většinového souhlasu Generálního shromáždění OSN 8. října 2008. Srbský návrh podpořilo 77 delegátů, proti bylo 6 – Palauské ostrovy, Nauru, Mikronésie, Marshallovy ostrovy, Albánie a USA.

Tuto stránku, která je věnována zpravidla problematice jižních slovanských národů, rediguje Stanislav Hrzina

Z nových knih

■ Oči Lubomíra Štrougala

Ve vydavatelství EPOCH má v prosinci vyjít kniha vzpomínek **Mýma očima**, kterou napsal Lubomír Štrougal, politik, který – jak uvedl v Lidových novinách historik Václav Veber – je možná držitelem jednoho z rekordů evropských novodobých dějin. Byl totiž plných osmnáct let premiérem státu Čechů a Slováků (1970-1988), ale ve vysoké politice se nacházel třicet let, od roku 1959, kdy se stal ve svých 34 letech ministrem zemědělství, později i ministrem vnitra. Paměti, které mají mít asi 300 stránek, tradičně začínají dětstvím, které prožil ve Veselí nad Lužnicí v rodině pozdějšího účastníka protifašistického odboje a vězně koncentračního tábora. Zřejmě nejzajímavější kapitolou bude jeho svědectví o době tří prezidentů, po jejichž boku pracoval – Antonína Novotného, Ludvíka Svobody a Gustáva Husáka. Jeho svědectví se zřejmě nevyhne ani setkání s Alexejem Kosyginem, dlouholetým sovětským premiérem, a Michailom Gorbačovem. Štrougal je svými vrstevníky znám jako všestranný organizátor rozvoje československého národního hospodářství, z jehož obrovských hodnot žijí všechny dosavadní polistopadové vlády. Poslední kapitolu prý pojal jako rozsáhlé srovnání dneška s dobou před listopadem. „Z posledních dvaceti let cítí velké rozčarování, bere je jako velkou promarněnou příležitost,“ řekl v Lidových novinách bývalý televizní novinář Zdeněk Jirků, který ručně psané memoáry připravil k tisku. Bývalý premiér většinu roku trávil v lůně Jizerských hor na své chalupě v Jizerce u Kořenova. Lubomír Štrougal se narodil 19. října 1924 – oslavil letos 85. narozeniny. Dodatečně si je připomíná i SV, která chce i těmito řádky připomenout zásluhy významného politika, který se trvale zapísal do novodobé československé historie.

■ Fejetony jako „vedlejšák“

Pod titulem **Jak dlouho ještě** vydal František Kríž v nakladatelství Svoboda servis soubor svých fejetonů aktuálně reagujících na vnitropolitické události posledních let. Jejich charakter naznačují už i titulky, např. Pravda vyjde najevo, Pokračování Zahradní slavnosti aneb o Havlově Odcházení, Husákův skanzen, Radarová humoreska, Konec bílé náladě a sociálního státu, Vítězný Únor Sametový Listopad, Vítězství nelásky a lži, Případ Milan Kundera, Topolánková jedenáctka, Kanálová televize aneb televizní kanálle, apod. Fejetony mají nejenom břit, ráz a ostrost, ale i krásný český jazyk. Jiří Stano o knize v doslovu napsal, že kniha vznikla „jako ohlas, či zamyšlení nad skutečnými událostmi dnů a měsíců, uprostřed nichž jsme byli a jsme přinuceni žít jako jejich účastníci, bez viny na tom, co přinášely, přinesly a stále bůhví jak dlouho budou ještě přinášet, neboť, jak praví bible, všem dnům není konec“.

Autor doslovu připomíná verš, který o Františku Krížovi napsal básník Karel Štys: Srdce, která pod blůžickou tlukou, léčí Jožka Alois příkladáním rukou. Milence, co samou láskou nejlí, uzdraví Alois Tybrych epopejí. A když vláda lidem vyprazdňuje spíž, jako lev se za ně bije Franta Kríž.

Tím Stano spolu se Sýsem vědomě prozradil, kdo že se pod pseudonymem František Kríž skrývá: **MUDr. Josef-Alois Tichý, CSC**, který se jednou se svými fejetony, ale i básněmi představil na stránkách levicového tisku. Takže i to rádi sdělujeme touto cestou, včetně nejposlednější poznámky doslovu, „že pěstění krásy českého jazyka je součástí jeho (F. Kríže) tvůrčího myšlení“.

■ Saturnin a Babička

Díváci ČT se v anketě **Knihy mého srdce** (vysíláno 17. října) při svém množství rozešli do různých generačních táborů, když za své nejoblíbenější autory zvolili jednak nadčasový humoristický román Zdeňka Jirotky, napsaný v roce 1941 (zřejmě ovlivněni především úspěšným filmem), jednak idylickou, téměř legendární povídkou z venkovského života Babička Boženy Němcové, kterou okouzila autorka už čtenáře v 50. letech 19. století. Do první desítky se vešla ještě jedna legenda české literatury, a to válečný román Dobrý voják Švejk Jaroslava Haška. Že se v moderní konkurenci s Harry Potterem dostala Babička na druhé místo, je fakt hodný přednostního obdivu, vždyť ji četlo obrazně řečeno na deset lidských generací českého lidu.

KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

Vstanou noví bojovníci

K 125. výročí narození prezidenta a spisovatele Antonína Zápotockého

Antonín ZÁPOTOCKÝ, náš druhý dělnický prezident, je autorem nezapomenutelných knih Vstanou noví bojovníci, Bouřlivý rok, Rudá záře nad Kladnem a Rozbřesk. Poslední dějové předchází trilogii. Jsou výpovědi člověka, který svůj život zasvětil práci a boji pro blaho nás všech.

Prapor náš neutone“

Ladislav Zápotocký-Budečský, krejčovský dělník a dělnický průkopník, je za „vezradu“ dopraven šupem do domovské obce Zákolany, a držen pod četnickou dohlídkou. Zde se narodil 19. prosince 1884 syn Toník. Rodině „socana“ se lidé zdaleka vyhýbají. Kolečký farář hřímá z kazatelny, že „socialista je horší nežli ďábel“. A Lad. Budečský zatím vede započatou práci trpělivě dál. – Ti socialisté prý štvou dělníky proti pánům. – Ono by neškodilo ty pány potrestat. – A psát a zastat se nás proti starostovi a úřadům umí krejčí (Budečský) líp nežli ve městě advokát. – Tak a podobně se mluvilo v Zákolanech za několik dní.

Dělnický spolek je založen. „Až nadejde doba, spolky se spojí v jeden svorný celek“, je přesvědčen Budečský. Dělníci z cukrova-

ru, nádeníci, čeledi z panského velkostatku, chalupníci a domkáři vstupují do spolku, každý je rovnoprávným členem, ať má majetek nebo nemá. „Škoda, že toho setsakramentského krejčího sem nepřivedli dřív!“ litoval děda Kolmistr, obecní chudý. Mnohokrát si myslel, proč kámen v lomu, co se na něho zřítíl, ho úplně nedorazil. A nyní on, životem věčně bitý a odstrkovaný, má právo rozhodovat a hlasovat!

Zákolanští socialisté – odkud se to jméno vzalo? Krejčovci Toník pomáhá. Hlídá v lese schůzky „rady čtyř“, běhá se zprávami do Kolče, Trněného Újezda, na Okoř. A později denně rázuje do Kladna, do měšťanky, a s tatíkovými rukopisy do redakce Svobody.

Tisíckrát pohřbívané dělnické hnutí šlo kupředu. Prapor spolku, pod jehož znamením spojených rukou byl zahájen boj za spravedlivé ideje, je nahrazen praporem novým, dělnickým. „Krajem se rozléhá zpěv, až se to odráží od újezdeckých skal. Prapor náš neutone... Rudý prapor zavlaje!“

Pryč s tyrany!

Druhá část trilogie nás uvádí na pražský Žižkov v červnový den roku 1905. Zpráva

o vzbouření posádky černomořského loďstva na křižníku Potěmkin došla i sem. – Pašáci námořníci! – zdraví Toník Budečský Frantu Habána, kovodělníka z Kolbenky. Toník je vyučený sochař v kameni. Je duší sociálně demokratické sekce mládeže na Žižkově.

Na schůzích dělnické mládeže mluví Bohumír Šmeral: „Ruský lid, po trpkém poučení z 22. ledna, stojí nyní na barikádách revoluce připraven a se zbraní v ruce.“ Žižkovská mládež nadšeně zdraví ruský proletariát. Policajti s revolvery v rukou rozpouštějí schůze. „Za mnou!“ – dává povel Franta Habán. Schůze se mění v demonstraci. Jízdni policie rozhání zástup šavlemi. Ale Žižkováci mají svoji taktiku. Policajti jim nestačí. „Pryč s tyrany a zrádci všemi!“... zní pražskými ulicemi.

Mezi dělníckými masami to vřelo. Tábořily lidu, demonstrace za dělnická práva neutichají. V průvodech pražského dělnictva defilují rudé prapory. Policajťův klobouk s fedrušem se koupe ve Vltavě. Na 10. října je vyhlášena generální stávka. Továrny se zastavily, doprava je přerušena, obchody zavřeny. Ty dny otrásly Prahou.

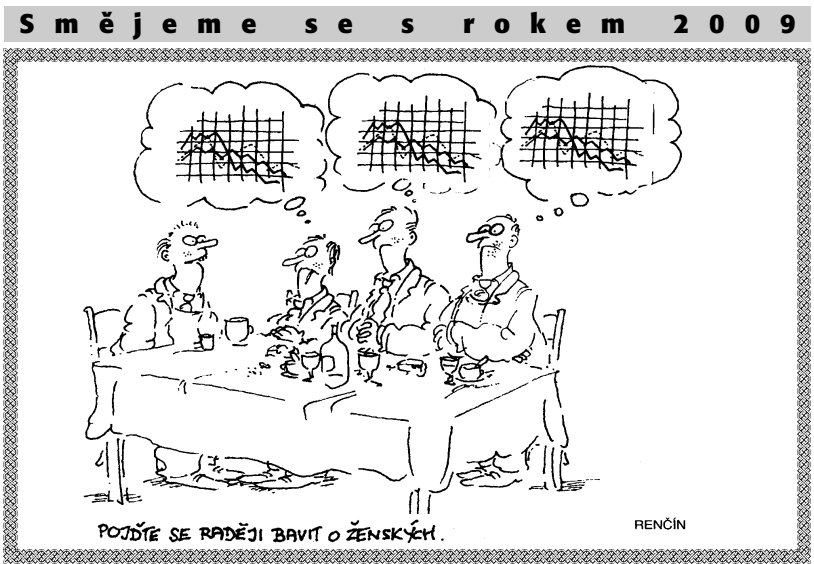
„Hanba nepřítelům a vrahům pracujících lidu!“ hřímělo Václavským náměstím. Semknutý dav se dal na pochod. Policie se vrhla ze zadu na poslední řady. Ulice se zbarvila krví. Proti demonstrantům nastoupilo vojsko s bajonety na puškách. Zbraně dělníků byly pěsti a kameny. Na Jungmannově náměstí vyrostla první barikáda...

Hlas bouře monarchii vystrašil. Moc tyranů zakolísala. Hnutí za práva a svobodu člověka trvá dál. Toník Budečský-Zápotocký odchází na Kladno.

Za spravedlivou republiku

Na huťské haldě vylili strusku. Rozžhavená láva valí se po úbočí haldy. Rudá záře, sálající ze žhavé hmoty, proměnila noční temnotu v jasný den. Havíři jdou na ranní...

Jdou na otročinu za poloshnilý brambor pro svoje rodiny. K mlýnu na Kačák putují zbraňující prosebníci. Pro ně není mouka. Posílá se ve vagonech pánům do Vídně a kazí se v černých zásobách keřasů. Válka trvá.

Bulharský Julius Fučík

Před sto lety se narodil Nikola Vapcarov

Je tomu už hezká řádka let, když jsem v předělu tří horských masívů – Rodop, Rily a Pirinu, navštívil městečko Banskó. Tehdy ještě žila Nikolova staříčká matka Elena, která mi s pietou ukazovala všechny vzácné relikvie, které jí po synovi zbyly. Zachoval se i jeho rodný list, který zaznamenal, že se budoucí básník, jeden z velikánů bulharské poezie, narodil 7. prosince 1909. Tedy právě před sto lety.

Cesta Nikolý Vapcarova za poznáním nebyla lehká. Celé roky ho mučila myšlenka, proč jsou na jedné straně lidé, kteří mají všechno, a proč jsou takoví, kteří spí na hliněné podlaze a hladovějí. Později se odporu proti krivdě zúčastnil v gymnáziu v nedalekém městečku Razlogu. Mnoho četl, aby se dopátral pravdy, vypisoval si citáty z knih Boteva, Puškina, Gogola, Černyševského, Gorkého, Majakovského. „Ke svému krédu

dospěl díky dobrému srdci, lidskosti, jakou známe u Gorkého,“ řekl mi později v Sofii jeho bratr Boris. Stále hledal cestu k pravdě, která by ukázala, jak by mohli žít všichni lidé na zemi lépe.

Později z námořní průmyslovky ve Varně vyšel jako strojní technik, ale většinu svého krátkého života pracoval manuálně. Těžká fyzická práce mu nakonec umožnila poznat plnou pravdu. Mezi dělníky poznal i sílu a význam organizace proletariátu. Úzce se spojil s dělnickou třídou, již stál svou prací, životem i verši po boku. Když se v roce 1931 chystal před pronásledováním fašistickou mocí utéci do Sovětského svazu, najednou změnil rozhodnutí a řekl bratrovi: „Nemáme právo vyhnout se bojům, které nás čekají, a odejít tam, kde je jiný úžasný život.“

Začal psát už v dřevařské továrně v Kočerinu, kde pracoval jako topič. Jako buřič byl fabrikantem propuštěn a odstěhoval se i s rodinou do Sofie.

Vapcarov napsal do začátku druhé světové války mnoho básní. Sám se však za básníka nepovažoval a své verše nepublikoval. Jeho přátelé v Sofii, kde konečně zase pracoval jako topič na lokomotivě, ho ujistovali o opaku. Nakonec jim s úsměvem řekl: „Když na tom trváte, mohu přiznat, že jsem nejlepší básník mezi topiči – a nejlepší topič mezi básníky.“ Jeden z největších romanopisců, pozdější národní umělec Georgi Karaslavov, ho přinutil, aby svou jedinou básnickou sbírku – Písně motorů – vydal. I když je to jediná kniha veršů, kterou napsal – život mu více času nedopřál – podařilo se mu v ní vyjádřit s velkou uměleckou silou boj lidu proti monarchofašistické diktatuře i svou jistotou v lepší a spravedlivější sociální zítřek. Jeho sbírka čítající 33 básní, vyšla v roce 1941.

Nikola Vapcarov

Je rok 1917. Do Kladna jako blesk přicházejí zprávy o vítězné Říjnové revoluci v Rusku. „Bolševici chtějí okamžitě skončení války a rozdělení půdy těm, kdo na ní pracují. Volají: Kdo nepracuje, ať nejl!“ Na Kladně se vylila lidská lavina. Jdou havíři ze všech šachet, jde dělnická masa, sražená v jeden šik v říjnových dnech roku 1918. „Pryč s válkou! Hanba monarchii! Chceme socialistickou republiku!“

Rakousko-uherská monarchie se rozspala pod náporem síly revoluční dělnické masy. Válečné fronty na všech stranách praskají a hroty se. V napěchovaném vlaku od Vídně ku Praze ujíždí také Kladeňák Antonín Zápotocký přísahu kladenského proletariátu. Je vyslán do Moskvy. Mluví s Leninem.

Tvrď jsou ruce horníků a hutníků, a tvrdá je jejich vůle. Na 1. máje dvacátého roku čte A. Zápotocký přísahu kladenského proletariátu. Je vyslán do Moskvy. Mluví s Leninem.

Je prosinec 1920. Do Kladna přišly zprávy z Prahy. V demokratické republice se střílí do dělníků. Kladenské dělnictvo vytrvá ve spravedlivém boji. Dělnické hlídky střeží továrny a velkostatky. Dělnické rady jsou založeny v 57 obcích na Kladensku. Proti Kladnu je komandována armáda a četnictvo. Půldruhým tisícem kladenských dělníků je přeplněna pankrácká věznice, ale zatčení přicházejí nezlomeni, s hrdými čely. Vzdor černé zradě i hrůzné perzekuci stojí dál dělnické masy, připravené k dalším zápasům.

Ivana Bažantová

myslet. Nezradil nikoho. Ve chvílích, kdy se po výsleších probouzel na cele k vědomí, stále opakoval svým soudruhům: „Já budu zastřelen, to vím přesně. Řekněte mi, co jste dělali, já to vezmu všechno na sebe. Není třeba, abychom byli postříleni všichni.“

O jeho posledním dni mi v Sofii vyprávěla jeho žena Bojka: Zůstal klidným celých deset hodin, od vnesení rozsudku až do jeho výkonu. Oči mu pohasly, když se dověděl, že jeho přítel plukovník Radojnov už byl popraven. Na dveře cely stačil hřebíkem vyřýt první čtyři verše na rozloučenou „Na mé místo přijde druhý...“ Celá báseň se dostala bratrovi Borisovi do rukou v motáku až po válce. Jsou to verše připomínající tragickou atmosférou, mravní silou a výzvou Fučíkovu Reportáž.

Život básníka, hrdiny, člověka, který miloval život, skončil v tunelu vojenské střežnice 23. července v 19.00 hod., roku 1942. Car Boris III. ho odmítl omilostnit.

Jiří Stano

Kouzelný klavír v Ruském kulturním středisku

Koncert moskevského klavíristy Filipa Subbotina v Ruském středisku vědy a kultury v Praze 23. října byl opět důkazem vysoké úrovně ruského klavírního interpretačního umění. Do programu byly zařazeny perly světové klavírní tvorby: Cyklus „Měsíce“ P. I. Čajkovského, Brahmsovy Variace na Paganiniho téma a Beethovenova sonáta cis-moll (Sonáta měsíčního svitu).

Je vzácné uslyšet koncertní souborné provedení „Měsíců“ P. I. Čajkovského. Přítom těchto dvanáct skladeb patří k nejoblíbenějším klavírním dílům. Jsou svého dru-

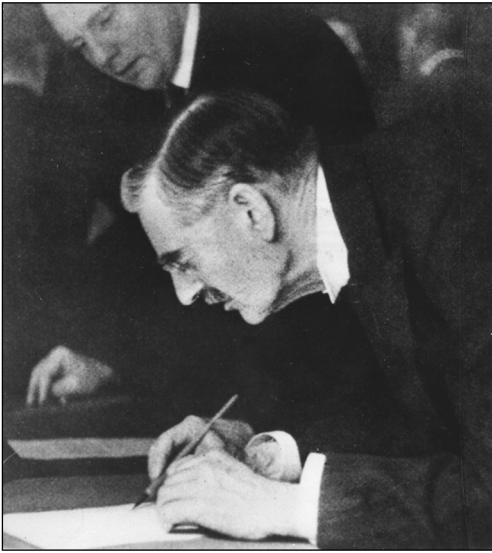
hu jedinečné. V hudbě Čajkovského slyšíme plápolání ohně s ozvěnou meluzíny (Lední, U krbu), jas skřivánčích trylů v probouzející se přírodě (Březen, Píseň skřivánka), klapot cepů (Srpen, Žně), běh koní zasneženou plání a cinkot rolníček (Listopad, Jízda trojkou)... Duch ruské země se ozývá v melodiích květinových Bílých nocí, červnové Barkaroly, červencové Písně sekáčů, říjnové Podzimní písně. ... Oduševnělým přednesem nám F. Subbotin předal kouzlo skladeb, které mluví k srdci.

(I. B.)

Rubriku Kultury řídí, připravila a redigovala Ivana Bažantová

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Také český lid má svou zkušenost: Anglie a Francie nejdříve poslaly ultimátum, abychom se podřídili Hitlerovi, potom mu v Mnichově spolu s Itálií hodily Československo jako válečnou kořist. Výzbroj 40 čs. divízi se Hitlerovi hodila jak na západní, tak na východní frontě. Na snímcích: Neville Chamberlain za Anglii, Edouard Daladier za Francii a Benito Mussolini za Itálií podepisují v Mnichově v noci z 29. na 30. září 1938 rozsudek smrti nad čs. pohraničím.

Nesou za válku spoluodpovědnost

Kdo je také vinen za její rozpoutání

Ruský historik A. V. Verdyš na svém webu v odpovědi na tuto otázku uvádí, že nepominutelnou odpovědnost má samozřejmě nacistické Německo. Evropská a světová veřejnost má však právo posoudit i roli, kterou v té době hrály Francie a Británie. Proč neprojevily velkou snahu Hitlera vojensky oslabit, zabránit mu v rozpínavosti, naopak mu pomohly, aby posílil své ozbrojené síly na účet jiných evropských států. Bylo tak proto, že měly snahu na jeho agresi proti Sovětskému svazu?

Autor vypočítává řadu událostí, jež začátku války předcházely. Zaznamenáváme alespoň některé.

Německo může zbrojit

- 11. prosince 1932 – Británie, Francie, Itálie a USA přijaly deklaraci, která uznávala rovnoprávnost Německa v otázkách vyzbrojování. To Hitler po nástupu k moci totálně využil.
- 23. ledna 1934, byl už za nacistů podepsán německo-polský pakt o nenapadení.
- 1935 – Německo odmítá Versailleskou smlouvu a uzavírá s Británií námořní dohodu, poté začíná masovou výrobu ponorek.
- 7. března 1936 Německo obsazuje rýnskou mezinárodní oblast, aniž by mu v tom kdokoli zabránil.
- 19. března 1936 – Itálie obsazuje Etiopii a připojuje si Albánii.
- 1936 – po vítězství republikánů začíná ve Španělsku občanská válka, v které republikánům přicházejí na pomoc SSSR a mezinárodní interbrigády, na straně pučistů jsou Německo a Itálie, zatímco Británie a Francie vyhláší „neutralitu“.
- 24. června 1937 byla vydána v Berlíně

směrnice O jednotné přípravě wehrmachtu k válce.

- 12. března 1938 si Německo připojuje Rakousko, Británie uznala anšlus 2. dubna a USA 6. dubna 1938.
- 30. května 1938 – Hitler schválil plán Grün, předpokládající napadení ČSR.
- 29. července vtrhli Japonci do prostoru mongolského jezera Chasan, sovětským a mongolským vojskům se je podařilo porazit do 11. srpna 1939.

Ultimátum Benešovi od „spojenců“

- 19. září 1938 posílají Británie a Francie ultimátum do Prahy, aby uspokojilo Hitlerovy požadavky ohledně Sudet. Čs. vláda odmítla nabízenou sovětskou pomoc.
- 29. září 1938 obě západní velmoci a Itálie dávají v Mnichově souhlas Hitlerovi s okupací pohraničních oblastí ČSR.
- Začátek října 1938 – Německo, Polsko a Maďarsko obsazují vzájemně dohodnuté části Československa.
- 6. listopadu 1938 podepsána „osa“ Japonsko, Německo a Itálie (pakt proti Komin-terně, tj. proti SSSR). Poté Japonsko vtrhlo do velkých čínských měst, vznikla hrozba, že vpadne na sovětský Dálný východ.
- 24. února 1939 se k paktu proti Komin-terně připojilo Maďarsko.
- 21. března 1939 posílá Německo ultimátum Polsku, aby mu vrátilo Gdaňsk.
- 3. dubna 1939 – Hitler podepsal tzv. Plán bílý (agrese proti Polsku). Polsko odmítá jakýkoliv spojenecký svazek s SSSR.
- 28. dubna 1939 Německo zrušilo pakt o nenapadení s Polskem.
- Počátek srpna 1939 – Británie a Francie odmítají na jednáních v Moskvě vojenskou spolupráci s SSSR.

- 23. srpna 1939 – Německo toho využívá a nabízí SSSR pakt o nenapadení, který vyšachovává Japonce z možného útoku na sovětský Dálný východ. „Stalin neměl žádnou jinou alternativu než pakt podepsat,“ píše ruský historik. „Vytýkat mu to nemá smyslu.“

- 1. září 1939 – začala německo-polská válka.
- 3. září 1939 – Británie a Francie vyhlásí válku Německu, ale ve skutečnosti nic na pomoc Polsku nepodnikají.
- 5. září 1939 – Spojené státy prohlašují neutralitu ve válce s Hitlerem.

Barbarossu se odhalit nepodařilo

A. V. Verdyš také připomíná, že SSSR celých dvacet let od zahraniční intervence trvale usiloval o to, aby mu byly vráceny oblasti západního Běloruska a západní Ukrajiny, okupované po tzv. Řížském míru v roce 1921 Polskem. Moskva, jak je z historie známo, 17. září 1939 rozhodla tato území osvobodit. Objektivně tím posunula nástupišť německých agresorů o 300-400 km na západ.

Německo pokračovalo po Rakousku, Československu a Polsku s obsazováním dalších evropských zemí – v roce 1940 okupovalo Francii, Norsko a další státy a stalo se pánem v Evropě. A mělo v ruce všechnu výzbroj těchto zemí, včetně Československa.

Úhel pohledu

Názorová hladina české veřejnosti se zase rozčeřila. Z míst nejvyšších zazněl totiž požadavek, aby byl k Lisabonské smlouvě připojen dodatek, a to po vzoru Británie a Polska. Měl by zabránit v budoucnu zneužití dekretů prezidenta Beneše, týkajících se mj. i konfiskací majetku těch, kteří rozbili předválečné Československo, horthyovců a dalších zrádců čs. státu.

Máme na to právo? Expert na majetkové právo advokát Aleš Pejchal, který v této branži působí dlouhá léta, říká, že ano. Neboť v článku druhém Lisabonské smlouvy, v této neproniknutelné džungli slov, které si plně nepřelčetl ani předseda Poslanecké sněmovny (podle jeho přiznání), se hovoří o zákazu „jakékoliv diskriminace“ pro všechny občany EU. To podle dr. Pejchala znamená, že lidé, jež se označují jako vyhnanci z ČSR, budou moci propřítstě tvrdit, že pro svou národnost jsou v ČR diskriminováni v otázce majetkových nároků a Evropský soudní dvůr v Lucembursku může díky sudetoněmeckým fiškálům otevřít dnes těžko odhadnutelné množství „nových“ majetkoprávních nároků. To může naprosto destabilizovat vlastnické vztahy v ČR.

Že se z Česka píchlo do vos, bylo jasné v okamžiku, kdy se ozvala první potřešená husa: šéf sudetoněmeckých revanšistů Berndt Posselt. Podle Práva (12. října) měl prohlásit, že jde „o cynickou hru“ s osudy bývalých předsídlenců z čs. pohraničí a jejich potomků.

Rada EU nakonec přijala požadovaný dodatek a Česko bylo připojeno k Polsku a Británii s tím, že „soudně vymahatelná práva“, pokud by byla uplatňována kdekoli v Evro-

puském historik uvádí, že Stalin v té době věděl mnohé o německé přípravě k válce a konal nezbytné přípravy k jejímu odražení, ale německý plán Barbarossa se sovětské rozvědce odhalit nepodařilo, Rudá armáda neznala jak hlavní údery připravované války, tak opravdové stavy německých vosk. Británie tehdy žádné tajné informace sovětské straně neposkytovala. Bylo navíc mnoho populašných hlášení o tom, kdy Hitler vpadne do SSSR, což obranu spíše dezorientovalo, než mobilizovalo.

O Hessovi spíše mlčení

Okolnosti záhadné cesty Rudolfa Hesse do Británie (12. května 1941) hodnotí ruský autor jako signál, kterým Británie dala Hitlerovi volno k útoku na východ. Svědčí o tom i to, že britské archivy úpomně mlčí o této misi, i to, že ho spojenci nechali v Norimberku odsoudit na doživotí, aby ho umlčeli, přestože se nemohl na válečných zločinech už podílet.

Za tři dny po Hessově epizodě – 15. května 1941 – dává Hitler příkaz k agresi proti SSSR. Pak už šlo jen o to dotáhnout plán Barbarossa do konce.

Tím byla druhá světová válka už v plném proudu.

Kdy však opravdu začala a kdo ji pomáhal přibližovat, to je otázka, kterou si budou lámat hlavu i budoucí generace. (SV)

Jistota je jistota

pě, musí odpovídat právům platným v těchto třech zemích. Tedy dejme tomu soud v Mnichově nebude mít sílu nad soudy v ČR.

K dodatku mají, jak víme, různí lidé různé komentáře, ale o jednom nelze pochybovat: pro českou budoucnost, má nespornou (morální, ale zejména hmotnou) hodnotu.

Zdeněk Hoření

Svět a druhá světová

Podle různých údajů zahynulo za druhé světové války zhruba 60 milionů lidí (20 milionů vojáků, 40 milionů civilistů). Uvedl to v poslední době politolog PhDr. Josef Heller, CSc.

V předvečer roku 2010, kdy svět oslaví 65. výročí vítězství nad německým fašismem a japonským militarismem, uveřejnil seznam dvou desítek zemí, které v této válce utrpěly nejvíce ztrát (nevylučujeme, že jiné statistiky tento seznam upřesní): **SSSR** - 27 000 000 obětí, **Čína** - 10 000 000, **Německo** - 6 850 000, **Polsko** - 6 123 000, **Japonsko** - 2 600 000, **Jugoslávie** - 1 706 000, **Rumunsko** - 985 000, **Francie** - 810 000, **Maďarsko** - 750 000, **Řecko** - 520 000, **Itálie** - 410 000, **USA** - 406 698, **Československo** - 360 000, **Velká Británie** - 388 000, **Nizozemsko** - 250 000, **Belgie** - 85 000, **Finsko** - 79 000, **Kanada** - 42 000, **Austrálie** - 39 000, **Indie** 36 000 atd.

Neušlo nám

■ Koupí Srbsko přístav v Černé Hoře?

Srbsko má určité nevýhody jako vnitrozemský stát, neboť ztratilo přístup k moři, když se Černá Hora osamostatnila v r. 2006. Nyní by srbská vláda ráda získala přístav Bar v Černé Hoře. Srbsko má zájem na tom, že bylo vypsáno privatizování černohorského přístavu Bar. Miloš Bugarin, předseda srbské Hospodářské komory, s nadšením řekl: „Kdyby Srbsko mělo nějaký přístav, byl by transport levnější, a tím naše konkurenceschopnost na vývozních trzích vyšší.“ Nedávno oznámila Černá Hora privatizaci 54 % svého podílu. Se svým ročním obrátem 2,5 mil. tun není přístav v Baru vytížen ani z jedné třetiny. V r. 2008 měl přístav 3,5 mil. euro ztrát. Za slovinským Koperem, chorvatskou Rijekou a řeckou Soluní je přístav Bar pro jadranskou oblast přístavem na čtvrtém místě. Srbský vstup do přístavu Bar byl by pro Podgorici zárukou, že Bělehrad se energičtěji, než dosud věnuje výstavbě dálnice a železničnímu spojení na černohorské pobřeží. Sice též italsí investoři jsou v Rumunsku zainteresováni na dopravní trase Temešvár-Bělehrad-Bar. Kromě čermomořského rumunského přístavu Constanta, který je dosažitelný po Dunaji, využívají srbsbí vývozci především přístavu Rijeka a Koper. Srbský vstup do Baru, vzdáleného po železnici od Bělehradu 476 km, byl by dobrý strategický tah.

■ Stanislaw Tillich zůstává

Saský premiér Stanislaw Tillich (CDU) i po volbách zůstává v úřadě. Je jeden z mnoha, jejichž život začal již v NDR, ale kvůli tomu se nemusí pořad ospravedlňovat. Jeho popularitu ovlivnilo příznivě, že výčitky kvůli jeho dřívější činnosti v NDR ve volební kampani nehrály žádnou úlohu. Tillich 2 roky před převratem (sloučení SRN a NDR) vstoupil do CDU v NDR. Po komunálních volbách se Tillich dostal do rady okresu Kamjenc a zodpovídal za zásobování. Jako člen rady se zúčastňoval formálně vyvlastňování, což po převratu ve svém osobním dotazníku neuvedl. Tillich přiznal, že v době NDR nebyl žádným hrdinou. Také se ohradil proti tomu, aby neustále musel popisovat svůj život v době NDR, zač sklídl veliký potlesk.

■ Vlastenecké (Titovo) muzeum

Brzy tomu bude 30 let, co zemřel Josip Broz Tito. Kdysi Tito každým rokem pobýval na několika jaderných ostrovech. Na jednom z nich bylo v r. 1984 zřízeno vlaste-

necké muzeum, kde je výstava fotografií. Tito se na ostrovech nejen rekreoval, ale také pracoval jako šéf státu. Zde také přijal celou řadu významných osobností od Fidela Castra, královny Velké Británie, Indíry Ghándíové, Willyho Brandta, Leonida Brežněva po perského šacha Páhlavího. V přízemí muzea je výstava Titových zvířátek: Tito dostával darem exotická zvířata. Nedávno vyšla v Bělehradě i v Záhřebu anglicky publikace Tito – fenomén země, kterou napsal bělehradský novinář Pero Simić. Titův život v mnohém zůstává podle něho hádankou: ani přesný den narození není znám. Simić našel 15 rozdílných údajů. Potíže jsou prý také s upřesněním údajů o Titově otci.

■ Náhorní Karabach na poštovních známkách

Republika Náhorní Karabach vznikla po rozpuštění SSSR. Region s arménským obyvatelstvem nechtěl být nadále složkou Azerbájdžánu a vyhlásil samostatnost. Je podporován hospodářsky Arménií, ale též vojensky a oba státy vytvořily měnovou unii. Od devadesátých let vydává Náhorní Karabach vlastní poštovní známky. K 15. výročí vyhlášení samostatnosti vydal Náhorní Karabach známku s nápisy nejen v arménštině, ale i v angličtině.

Sloupek připravil **Jaroslav Liška**

Stránku připravil a redigoval Jan Ondrovčák

Přál slovanskému hnutí

Před 130 lety – 21. prosince 1879 – se v Gori u Tbilisi narodil Josef Vissarionovič Džugašvili, později známý jako Stalin. Jeho život a činnost jsou, s různými klady i záporů, nerozlučně spjaty s dílem Leninovým, s výstavbou Sovětského svazu a s jeho vítězstvím ve Velké vlastenecké válce, i s osvobozením naší vlasti.

Byl mezi prvními, kdo po boku V. I. Lenina organizoval Velkou říjnovou socialistickou revoluci. V první sovětské vládě, jejímž předsedou byl Lenin, byl zvolen komisařem pro národnostní otázky.

Stalinovi patří zásluha na uhájení Caricinu (později Stalingrad) v roce 1918, má velký podíl na organizování obrany Petrohradu v roce 1919 a zneškodnění třetího tažení Do-hody proti sovětskému Rusku.

Po smrti Leninově stanul v čele sovětského státu. Prosazoval mírovou politiku, usiloval o odvrácení války a zároveň dbal na zvyšování bojeschopnosti Rudé armády. Po přepadení SSSR fašistickým Německem se stal předsedou Státního výboru obrany, dokázal spojit všechny síly národů SSSR k obraně země. „Naším cílem je pomoci slovanským a jiným evropským národům v jejich osvobozeneckém boji proti hitlerovské tyranii,“

prohlásil 7. listopadu 1941. Pod jeho velením přešla Rudá armáda po bitvách u Moskvy, Stalingradu a Kurska do protiofenzivy, skončivší v květnu 1945 dobytím Berlína a osvobozením Československa.

V poválečných letech J. V. Stalin dál důsledně prosazoval myšlenku světového míru. Přál slovanskému hnutí. Zemřel 5. března 1953. Jeho nejvýznamnějšími pracemi jsou Marxismus a národnostní otázka a O základech leninismu. **Ivana Bažantová**

LISTÁRNA ● LISTÁRNA ● LISTÁRNA

Studená sprcha v Panteonu

Slavnostní shromáždění v Panteonu Národního muzea 28. října bylo veskrze poučné. Poučné bylo zvláště v tom, že i když bylo předneseno pět vystoupení, zazněla de facto dvě. Jedno bylo vystoupení předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu Anděly Dvořákové, to druhé pak zbylá vystoupení stávající politické reprezentace – předsedy Senátu, předsedy Poslanecké sněmovny, předsedy vlády a ministra obrany. Skutečnost o to tristnější, že titi interpreti představovali nejvyšší ústavní činitele naší republiky.

Dvě vystoupení a člověk musel nabýt dojmu, že sleduje dvě různé akce dvou různých států. Jedno vystoupení upřímné, se snahou podívat se skutečnosti do tváře, ať je mnohdy sebedrsnější, a vyburcovat k nápravě, druhé strojené, falešné, pokrytecké, strnulé.

Recitátoři druhého vystoupení to neměli snadné. Nastupovali po studené sprše a dlouhém, bouřlivém, ale vřelém potlesku.

Zasláno zastupitelstvu Postoloprť

Vážený zastupitelé, sledujeme projednávání zřízení pomníku údajným obětem z řad německých obyvatel města Postoloprť. Ti měli být postříleni po ukončení 2. světové války československými příslušníky. Postoloprtskou radnici o to opakovaně žádaly sudetoněmecké krajské spolky. Uváděný případ byl po válce prověřován velitelstvím čs. armády i mezinárodní komisí s výsledkem, že se nezdá, že by byl pravdivý. V r. 1968 a po r. 1989 byl znovu šetřen policejními orgány, aniž by byl uzavřen s konkrétním výsledkem.

Exhumované osoby nebyly identifikovány a jejich původ je zřejmě jiný, než se uvádí. Koncem války byli do Postoloprť a okolí přesunuti vězňové z koncentračních tábo-

Na řečnické kvalitě jejich projevů to bylo znát. Nemusejí se však tím trápit. Jejich projevy by v podání řečníků se zlatými ústy zůstaly jen pouhým žvaněním, kuřákům a koktáním.

Oldřich Jakubek, Ostrava
...

Anděla Dvořáková přednesla opravdu závažný projev. Na rozdíl od řady vládnoucích politiků ukázala na konkrétní metody tzv. sudetských Němců, směřující proti českému národu a českému státu. Paní Anděla Dvořáková naléhavě varuje: „Je to záměr, vedoucí k revizi výsledků druhé světové války. Pro nás je to nebezpečné proto, že naše mládež je v oblasti historie nevzdělaná a přijímá i nevhodné výklady. Zde je chyba nejen v rodině, ale i nás odbojářů. Zapomněli jsme na ty, kteří položili život za naši svobodu, a neochránili jsme jejich památku. Ale může za to opravdu především škola, protože nevede mládež k účtům k tradi-

cím a k vlasti. Často to dříve zapříčinili někteří politici svými neuváženými omluvami sudetským Němcům.“ Zde jde na prvním místě o Václava Havla, který po svém zvolení prezidentem ČSSR místo do Bratislavy odjel do Německa.

Slova paní Anděly Dvořákové jsou závažnou výzvou jak pro české rodiny, tak pro dnešní zdevastované školství, které skutečně nevede mládež k účtům k tradicím a k vlasti. Současná mládež je, bohužel, vedena v současné společnosti k názoru, že znát historii českého národa není pro ni zapotřebí. Naše generace byla připravena německou okupací a špinavou německou válkou o své dětství. Měla však to štěstí, že měla hodné rodiče a dobré učitele, s jejichž obětavou pomocí v těch těžkých dobách jsme byli českými vlastenci se znalostmi hrdých dějin našeho národa.

Anděle Dvořákové patří náš dík za její odvážný projev. **Josef Poláček**, Praha

rů a ze smíšených židovských rodin. Ti zde pracovali za nelidských podmínek na výstavbě vojenského letiště. Prošlo tudy také několik transportů ruských zajatců. Tito lidé zde byli masakrováni, což mohou dosvědčit zbývající pamětníci.

Čeští občané a občané dalších, zejména slovanských národů nežádají o zřízení pietních míst na půdě SRN, ačkoliv by vzhledem k počtu obětí a rozsahu bestialních zločinů na nich páchaných nacistickým Německem na ně měli nárok. Jsme proti jakémukoli násilí a krutosti, ale jeví se nám, že úsilí krajských německých spolků není vedeno upřímnou snahou o smíření, nýbrž snahou o přenesení viny a zodpovědnosti za

zločiny 2. světové války z agresora na oběť. Nepřispívá k přátelství mezi německým a českým národem. Český lid přes prožitá utrpení dávno upustil od konfrontačního postoje. Mezi lidmi obou národů existují přátelské vztahy, aniž by se tito zabývali minulostí. Není v zájmu obou národů jítit a rozdmýchávat takové záležitosti, neboť nenapomáhají přátelství, ale vzájemné vztahy kalí.

Sdělujeme vám, že se zřízením pomníku nesouhlasíme.

Za krajskou organizaci KČP Ústí n/L.

Václav Sedláček, Louny

Pozn. red.: Městské zastupitelstvo v Postoloprťech 4. listopadu ustanovení památníku schválilo.

Anekdota měsíce

„Co budeš dělat v neděli?“
„Budu šprtat práva.“
„A v pondělí?“
„Půjdu si do Plzně pro titul.“
(zř)

Blahopřejeme!

- **Georg Volmar Müller** ze Dvora Králové n/L. oslaví 75 let 2. prosince.
- **Ing. Pavel Nohavica** z Prahy 4 také 2. prosince slaví své 40. narozeniny.
- **Miroslav Mudroch** ze Dvora Králové n/L., aktivista SV ČR a člen NR KČP, se dožívá 83 let rovněž 2. prosince.
- **Marie Vrzalová** z Prahy 9, aktivistka SV ČR a KČP, oslaví 5. prosince 81 let.
- **Ladislav Veselák** z Loun bude slavit 6. prosince 35. narozeniny.
- **Václav Duczynski z Plzně** se dožívá 18. prosince 80 let.
- **Vít Záhora** z Prahy 4 svoje 70. narozeniny oslaví 19. prosince.
- **Karel Mevald** z Prahy 6, fotoreportér Haló novin, předseda Spolku českých novinářů, náš spolupracovník, oslaví 21. prosince 77 let.
- **František Kožíšek** z Rychnova n/Kněžnou se dožívá 23. prosince 86 let.
- **František Slaviček** z Prahy 4, dlouholetý člen SV ČR a aktivista, oslaví 25. prosince 84 let.
- **Milada Hnátková** z Prahy 6, dopisovatelka do Slovanské vzájemnosti a Hraničáře, se dožívá 26. prosince 78 let.
- **RNDr. Miroslav Císař** z Prahy 6, zakládající člen SV ČR, spolupracovník prof. Chvály, místopředseda SV ČR, oslaví 28. prosince 85 let.
- **Zuzana Morganová** z Kaplic své 50. narozeniny oslaví 28. prosince.
- **Zdeňka Lejkoncová** z Plzně 80. narozeniny bude slavit také 28. prosince.
- **Antonín Holeva** z Kašperských Hor, své 65. narozeniny bude slavit 29. prosince.
- **Zdeňka Musilová** z Prahy 4 své 82. narozeniny oslaví 30. prosince.

Všem známým i neznámým oslavenům přejeme vše nejlepší!

Opačujeme si ruštinu

*Jazyk
dorozumění*

*mezi
národy*

С Новым годом, дорогие читатели!
Желаем вам счастья, здоровья, успеха!

«Наша песня»

(Слова К. Симонова, музыка Д. Шостаковича.)

От жарких степей Приазовья
До моря, где вечные льды,
От белых берёз Подмосковья
До дымной Курильской гряды
Лежит мировая держава,
Сильна, непреклонно горда.
Знакома ей бранная слава
И мирная слава труда.
Ей видится дальше, в ней дышится шире
Под сталинским солнцем бессмертных идей.
Страна моя - самая лучшая в мире,
Оплот и надежда всех честных людей.
(Хороший, лучше, лучше всего, самый лучший.)
Сравните: мирный, мировой, всемирный.
Мирный труд, мирная политика, мирный договор,
мировая литература, мировая война, мировой рекорд,
русский язык – язык мирового значения,
всемирный конгресс сторонников мира.

Ответьте на вопросы:

Какие горы выше, Тянь-Шань или Памир?
Где находится самое холодное место на Земле?
Какое озеро глубже всех озёр в мире?

Прочитайте: Подарок

Стоял декабрь. По московской улице спешит мальчик,
снег веет ему в лицо. За пазухой он держит свёрток.
Перед ним встаёт Кремлёвская стена. Подходит часовая.
–Вы куда? –Подарок Сталину принёс.
- отвечает мальчик. Его принял комендант. –Передам твой подарок. –Скажите, от отряда. ...Товарищ Сталин взял свёрток, развязал и улыбнулся. Перед ним на столе – горная фиалка. Её привезли весной ребята из Гори, с родины Сталина. Она прижилась и зацвела.

Řídí Ivana Bažantová

Fejeton

Po letech jsem opět zalistoval ve sbírce básní Alexandra Sergejeviče Puškina pod názvem Vyšel jsem dřív než hvězda ranní. Upoutaly mě mj. tyto verše: Vás nelituji, léta jara mého - /kdejakou lehkou, letmou láskou mou/ kdejakou tajnost srdce dychtivě ho... Řekl jsem si: Vždyť já vlastně také nemám z těch mladých let čeho litovat. Ostatně, těch lehkých, letmých lásek nebylo zase tak mnoho. Jedna mi však zůstala natrvalo: láska k poezii a literatuře vůbec. Proč bych ji litoval? Vždyť mnohé z toho, co moudrého bylo kdysi napsáno, je platné dodnes. I veliký Goethe ve svých aforismech napsal: Vše moudré bylo už myšleno, zbývá jen myslet to znova... A tak vůbec nelituji, že jsem si už v mládí pořizoval soukromou sbírku citátů, z nichž mnohé mi pomáhají vyjádřit se k dnešní složité době. Mám například poznamenáno: Je iluzí se domnívat, že po zlu musí nutně přijít dobro. Může přijít jiné zlo... Autorem této moudrosti je francouzský filozof a spisovatel Michel, Montaigne (1533-1592). Též moudré rčení Sallustia

Mám život rád...

Crispa zní i po dvou tisíci letech aktuálně: Slávu, čest a moc si přeje schopný i neschopný. Ale ten první se o ni snaží slušnými prostředky, kdežto druhý o ni usiluje podvody a intrikami, protože schopnosti mu scházejí... Též verše Alexandra Puškina z roku 1817 hovoří i k dnešku: Běda, tam vždycky vládne zmar/ kde spravedlnost oči klopí/ kde svévolně lid nebo car/ si ze zákonů posměch tropí...

Nedávno jsem se v knize amerického spisovatele Gore Vidala Julianus poučil, že „člověk může cizím výrokem osvětlit vlastní myšlenku, ale neměl by bezúčelně pouze předvádět skvělou paměť.“ Takže na závěr si dovoluji ocitovat už jen pár veršů z výše uvedeného Puškinovy sbírky básní: Ó ne, mě život neomrzel/ mám život rád a žítí chci./ a i když snad žár mládí zmizel/ chlad nemám ještě na srdci... Kde však jste vy, dny, k nimž se srdce vrací/ dny naděje a míru – co je z vás? Kde je dnes žár a něha inspirací?

Miroslav Kubín, Chlum u Třeboně

Benešův pomník na jaře

V Brně se 28. října uskutečnilo shromáždění osmnácti občanských sdružení, které před čtyřmi roky vytvořily zmíněný komitét. Slavnost se konala u rozestavěného pomníku před právnickou fakultou Masarykovy univerzity na Veveří ulici. Půjde o kopii sochy Edvarda Beneše od prof. Karla Dvořáka nacházející se před budovou Ministerstva zahraničních věcí ČR. Má být odhalen na ja-

ře příštího roku. Je pořízen z veřejné sbírky, do níž přispěly stovky občanů. Jeho majitelem bude Čs. obec legionářská, město Brno uhradí náklady na zpevněnou plochu pod sochou. Hlavním řečníkem na této slavnosti byl plk. Emil Boček, bývalý pilot 310. stíhací perutě RAF, jeden z iniciátorů pomníku.

Jan Kruml, jednatel Výboru pro postavení pomníku E. Benešovi

S m ě j e m e s e s r o k e m 2 0 0 9

Kresba Renčín, Právo, uveřejněno ve SV č. 117

Rubriku Listárna řídí a rediguje Josef Poláček

K čemu to bylo?

V sobotu 10. října 2009 se konal v Novém Boru seminář s názvem „Bor 1945“. Organizovalo jej zastupitelstvo města. Byl určen všem, „kteří mají zájem se zapojit do diskuse o událostech z května a června 1945 na Novoborsku, jejich příčinách, důsledcích a jejich chápání v současné době“.

Bez ohledu na to, že se vzrůstajícím odstupem času se kdokoli těžko může vžít do situace a pocitů před mnoha lety, fakta zůstávají celkem zřejmá a pochopitelná: v Novém boru bylo tehdy, v květnu a červnu 1945, vyhlášeno stanné právo. Za držení zbraní byl trest smrti. Při prohlídce se zbraně u včerejších nacistů našly. Ne právě málo a nejen nějaké neškodné, ale slušný zbrojní arsenál. Několik jich bylo za to popraveno. Tomu odpovídala tvrdá realita tehdejší doby.

Stydím se proto za všechny, kdo se na semináři snažili postup čs. vojáků očerňovat. Přítomní tzv. historici se dokonce pokoušeli

znižovat vinu nacistů na porušování čs. zákonů a zákonný zákrok čs. vojáků stavět na úroveň počinání div ne zločinců.

Jsou dnes zbytečné diskuse o tom, jestli to byla poprava pro výstrahu ostatním, tím spíše, že za nacistické okupace u nás zahynuly statisíce našich občanů v koncentračních táborech a jinde.

I v Novém Boru mohl být klid, kdyby po právu popraveným nacistům nebyla instalována pamětní deska, navíc v blízkosti památky na popravené hrdiny Rumburské vzpoury a Rudoarmějce. Odhalení pamětní desky v těchto souvislostech lze vnímat jako jednoznačnou provokaci.

Napravit to nemohla ani provedená „seminární“ akce, ani žádná podobná, pokud by byla neskončila omluvou občanům Nového Boru a odstraněním pamětní desky na náklady autorů této provokace. To se žel nestalo. **M. Starý**, Nový Bor

„Od roku 1991 nás nikdo nepozval“

V Praze skončilo 29. října letošní světové turné Moskevských virtuosů. Jeden z houslistů – Vladimír Špivakov při této příležitosti zavzpomínal:

„Na Prahu a vůbec na někdejší Československo velice rád vzpomínám, vždyť jsme tu pravidelně vystupovali v rámci festivalu Pražské jaro či Bratislavských hudebních slavností. Na koncertech bylo plno, lidé nás skvěle přijímali. Na to nelze zapomenout. S podobnými pocity do Československa přijížděli i jiní umělci, třeba houslista David Oistrach. Bohužel naposledy jsme v Praze jako Moskevští virtuosoové vystupovali tu-

ším v roce 1991, ale od té doby nás už nikdo nepozval, i když jsme hostovali po celém světě. V USA, v Izraeli, po celé Evropě i jinde. Pražské publikum je ale stále skvělé, stejně jako posluchači brněňští, kde jsme účinkovali už předevčírem. A musím se přiznat, že mě překvapilo, když mě prodavačka ve stánku s opékánými klobáskami na pražském Václavském náměstí poznala a dokonce mě požádala o autogram. To se mi opravdu tak často nestává. Jsem rád, že jsme se po tolika letech mohli pražskému publiku představit, a že na náš moskevský soubor nezapomněli.“ **Tomáš Hejzlar**, Praha

Článek, který mně udělal radost

Velkou radost mi udělala paní profesorka Stanislava Kučerová ohledně Mistra Jana Husa (Hus v ČT 6. července 2009 – SV 124). Žiji v tomto státě od roku 1949 a vím

moc dobře, že v naší paměti bude Jan Hus navždy, i když i jeho pravdivé činy a to, co znamená v české historii, někteří historikové falzifikují. **Vasilios Firaridis**, Karviná

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST č. 127/2009, cena 8 Kč.
Vydavatel: JUDr. Jaroslav Weber, Dürerova 2, 100 00 Praha 10.
Řídí redakční rada: Jaroslav Weber (předseda), Zdeněk Hoření (šéfredaktor), Ivana Bažantová, Karel Dostál, Eva Holečková, Jan Hrobař, Stanislav Hrzina, Josef Poláček, Jiří Stano, Míro Svoboda, Nataša Weberová. Rukopisy přepsala Mgr. Libuše Koukalová, distribuci vede Alexandr Pospíšil.
Redakce a administrace: Slovanský výbor ČR, Politických vězňů 9, 111 21 Praha 1, III. patro, kabinet č. 147, tel./fax: 222 897 261, internetová adresa: http://slovanvyborcr.hostuju.cz.
Adresa e-mail: slovanvyborcr@volny.cz. Nevýžádané rukopisy nevracíme.
Vyhrazujeme si právo úpravy příspěvků. Uzávěrka čísla dne 12. 11. 2009.
Časopis registrován na MK ČR pod reg. č. 8038.ISSN-1212-3315.